

DE GESCHIEDENIS VAN DE VERLOSSING

door

JONATHAN EDWARDS

Hieraan toegevoegd de visie over het

MILLENNIUM

Door

J.C. Philpot

En

Een schone Profetie van de grote wederoprichting des werelds.

Beschreven door de edele en de hooggeleerde heer,

Mr. Henry Finch,

STICHTING GIHONBRON

MIDDELBURG

2021

VOORWOORD

Deze kleine brochure is de laatste in een serie van 5 die ik jaren geleden heb geschreven en door omstandigheden pas nu in de computer heb gezet.

Ik denk wel eens aan iemand die door een verrekijker tuurt naar verafgelegen voorwerpen. In zijn waarneming zijn ze dichtbij en de voorwerpen staan vlak achter elkaar. Zo is het ook met de onvervulde beloften die de Heere aan de Kerk heeft gedaan. De verrekijker des geloofs trekt ze vlakbij. Je ziet het van nabij. Daar komt nog bij dat hetgeen de Heere belooft, zo zeker is alsof het al aanwezig is. Want Zijn Wil en Werk ligt in dezelfde Persoon. Maar, de vervulling wordt in fasen voltrokken. En soms kan de verrekijker van verdriet uit je handen vallen. Of eruit geslagen worden. Het is zo onbegrijpelijk dat sommigen zo hatelijk kunnen zijn tegen de onvervulde beloften des Heeren.

Of, om een ander beeld te gebruiken. De smaak van de vrucht uit het Beloofde Land is niet alleen lekker zoet, maar ook erg voedzaam. Maar als ze op is, ben je nog niet in het Land der Belofte.

Nu, na 10 jaar is er veel veranderd en weinig verbeterd. Het lijkt er eerder op dat de lijnen vanuit de Profetie naar Israëls bekering en de verlevendiging van Christus Kerk doodlopen. Er is geen nieuw, geestelijk leven op kerkelijk en nationaal niveau te zien. Wij zouden met het huis van Israël wel kunnen zeggen: "Onze beenderen zijn verdord en onze verwachting is verloren, wij zijn afgesneden", Ezechiël 37:11. En als ik denk aan het ontzaglijke gericht wat aan de heerlijke Kerkstaat voorafgaat zou je echt wel beven. Het is zó omvangrijk en zó uitgebreid, bovendien zó diepgaand over zielen, geesten, machten in de lucht, die wij als 't ware inademen, dat het niet beschreven kan worden. Vader Brakel zegt van de heerlijke Kerkstaat: 'Wie zal leven als God dit doen zal'? Wij moeten er aan toevoegen: *Wie zal het voorafgaand oordeel overleven?* Van deze beide diepten in de eeuwige Wijsheid Gods moeten we uitroepen: *'De kennis is mij te hoog, ik kan er niet bij!'*

Het voornaamste deel van deze brochure is gevloeid uit de pen van Jonathan Edwards. Het tweede gedeelte is beschreven door Josef Charles Philpot. Beiden heb ik samengevoegd omdat ze in het Nederlands maar gedeeltelijk te krijgen zijn.

Waarde lezer, lees met verstand en oordeel, tot uw eeuwig voordeel. En bidt voor Nederlands Sion, voor Israël en de Kerk des Heeren in de hele wijde wereld dat de Geest des Heeren uitgestort mag worden. Dan is mijn moeite *dubbel* beloond. Het onderzoek ervan was al één beloning.

"Geloofd zij de Heere, de God van Israël Die alleen wonderen doet. En geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld", Psalm 72:18-19.

LEVENSSCHETS

Jonathan Edwards werd geboren 5 oktober 1703 in East Windsor, een klein dorp aan de Connecticut rivier in Amerika. Hij was een zoon van Timothy Edwards, predikant en van Esther Stoddard, dochter van de bekende Salomon Stoddard, predikant te Northampton. In Nederland is Stoddard bekend door zijn boek: 'Een leidsman tot Christus'. Jonathan werd krachtdadig bekeerd toen hij 17 jaar was. Hij was student aan het Yale College. Ongeveer 1725 werd hij predikant in Northampton, waar zijn grootvader reeds 55 jaar stond.

Edwards maakte daar enkele bijzondere opwekkingen mee. Bekend is de Grote Opwekking van 1741-1743. Zoals het meestal met Gods trouwe knechten gaat, ondervond ook Edwards naderhand tegenwerking van een deel van zijn gemeente. De oorzaak was onder andere zijn tuchtmaatregel en een strengere opvatting over het H.A. dan zijn voorganger Stoddard. Op 22 juni 1751 vertrok hij van Northampton en werkte hij onder meer als zendeling onder de Indianen. Rond 1758 werd hij benoemd als president van het Princeton College. Kort daarop stierf hij aan inenting tegen de kinderpokken. Edwards liet een schat aan theologische -en enkele filosofische- boeken na, die in de Engels sprekende wereld behoorlijk hoge waardering hebben.

In ons land is Edwards bekend geworden door zijn publicaties over een opwekking in 1734/35. In dit revival had hij een belangrijk aandeel. Zijn voornaamste publicatie over de opwekking in zijn gemeente te Northampton is voor de 3e keer in het Nederland verschenen in 1987.

Edwards besteedde ruime aandacht aan de onvervulde profetie. Eén van zijn boeken heet: 'Apocalyptic Writings'. Aantekeningen over Openbaring van Johannes.

Hij zet uiteen dat Openbaring 20, waar gesproken wordt over de Heerlijke Kerkstaat, onlosmakelijk verbonden is aan Openbaring 18 en 19. Deze hoofdstukken zijn in chronologische volgorde beschreven. De val van het geestelijke Babylon gaat samen met de machtige prediking van het Woord Gods. Daardoor wordt de weg gebaad naar een duizendjarige heerlijke Kerkstaat. Hij noemt deze tijd: 'de sabbat der aarde', pag. 144. Edwards schrijft:

'De ondergang van de paapse invloed is maar een klein deel van hetgeen vereist wordt om voort te brengen en te vestigen een zodanige staat van zaken in de wereld, zoals beschreven wordt in het Millennium van Openbaring 20. Waarin Satans zichtbare koninkrijk overal en geheel is ten onder gebracht en een definitief einde wordt gemaakt aan alle ketterij, dwalingen en valse religies, hoedanig die ook zijn, op de hele aarde, "opdat de satan de volkeren niet meer verleiden zou", 20:3, pag. 219 etc.'

In hetzelfde boek citeert hij een serie aantekeningen uit de publicatie van Mr. M. Lowman, pag. 219, etc.

Moses Lowman, geboren te Londen in 1680 studeerde o.a. vanaf 1698 te Leiden en daarna te Utrecht onder de beroemde professoren H. Witsius en De Vries. Van 1710 was hij dienaar van een presbyteriaanse gemeente te Chapham tot zijn dood 2 mei 1752. Lowman was bijzonder goed thuis in de Joodse oudheden. In 1737 publiceerde hij: 'Omschrijving en opmerkingen over de Openbaring van Johannes'. Bijbelverklaarder Philip Doddridge 1702-1751, schrijft over dit boek: 'Ik heb meer voldoening ontvangen

ten opzichte van de moeilijkheden van dit onderwerp, dan ik ooit ergens anders heb gevonden, noch verwacht ergens te vinden'. Zie voetnoten in Princeton & the Millennium, door Kim Riddlebarger. De visie van Lowman is te vinden in de Bijbelverklaring van "Patrick, Polus en Welsh en andere beroemde Godgeleerden".

De verdiensten van Lowman bestaan voornamelijk in zijn chronologische uiteenzetting van de Openbaring en zijn heldere geschiedschrijving van de Kerk en alles wat te maken heeft met de historie van de Antichrist. Het was tot zijn tijd toe de gewoonte van de theologen om de einddatum van de Antichrist vast te stellen rondom 1666. Of volgens anderen 1866. Het verstrijken van die eerste datum vroeg om een nieuwe uitleg. Lowman was overtuigd dat de begindatum ligt toen de Kerkelijke Staat een feit werd, in 756, waardoor burgerlijke en de kerkelijke macht verenigd werd in de Paus, die zowel Staatshoofd werd en het hoofd van de Christelijke kerk. Het tijdperk van 1260 jaar loopt dan af 2016.

Een andere grote waarde van Lowmans uitleg was dat hij onpartijdig de eenvoud van de Schrift liet spreken. De zin van de Heilige Schrift en de mening van de Geest was hierin voor hem zo duidelijk als de zon schijnt, namelijk dat de 1000 jaar uit Openbaring 20 nog toekomstig is. Hij vatte dit getal letterlijk op. Te leren dat de duur ervan loopt vanaf de Uitstorting van de Heilige Geest tot rond het jaar 1000 is een al te tastbare dwaling, die de geschiedenis weerlegt. Dat die 1000 jaar voortduurt vanaf de Hemelvaart tot de Wederkomst van Christus, is de Heere Jezus Zélf tegenspreken, want Hij noemt het 1000 jaar en niet anders.

[Wie er meer van wil weten leze maar het dierbaar werk van Ds. W. á Brakel "De Redelijke Godsdienst", uitleg over de Openbaring van Johannes, deel III.] De discussie over de letterlijke of figuurlijke opvatting ga ik hier voorbij. Laten we het maar aan de Heere overgeven.

Alleen vraag ik nog even aandacht voor onze *Kanttekening* van Openbaring 13:1 noot 9. Daar worden de diverse trappen van de opkomst van de Antichrist duidelijk beschreven. Niet alleen wordt de beroemde schenking van het gebied van de Longobarden door Pepijn aan de Paus vermeld, maar ook de vergroting van dit gebied en vermeerdering van zijn gezag door Karel de Grote, in 774. De periode van de Antichristelijke machten zou dan eindigen omstreeks 2034. Wij behoren daar acht op slaan. Temeer als we bedenken dat de wereld rond 2027 6000 jaar bestaat, volgens de *bijbelse* chronologie. De Heere Jezus heeft toch niet voor niets er zoveel aandacht aan besteed, Zijn engel gezonden tot Johannes om dit in de gemeente bekend te maken, opdat die het door zouden geven, zonder er iets af of toe te doen. Op straf van al de vloeken en plagen uit het Boek te ontvangen, Openbaring 22:16-19.

Het mag ook nog even onze aandacht hebben dat de verwachting van een heerlijke Kerkstaat niet rust op de dwalingen van de ketter Cerenthus, die leefde in de tijd toen Openbaring geschreven werd. Sommigen onder oude en nieuwe schrijvers, beweren dat Cerenthus onder invloed van het Judaïsme de leer van een 1000 jarige heerlijke Kerkstaat voor het eerst gepropageerd heeft. Dit is een verdraaiing van feiten. De rechtzinnige schrijvers ontleen hun licht aan de Openbaring van Johannes. En de engel

die in opdracht van Christus citeert, ontleent beelden uit de profetieën van Jesaja, Ezechiël, Daniël, Zacharia en uit de Wet van Mozes.

HET WERK DER VERLOSSING

In dit boek behandelt Edwards de verlossing van Christus' Kerk op aarde, vanaf Adam tot de Wederkomst van Christus.

De titel luidt: **A History of the Work of Redemption**. Het boek is jammer genoeg, nog nooit compleet vertaald in het Nederlands.

In het Nederlands luidt de volledige titel: De historie van het werk van verlossing, bevattend een uitleg van de Godgeleerdheid in een geheel nieuwe methode, door de overleden weleerwaarde drs. Jonathan Edwards, president van het college te New Jersey.

In 1739 preekte Edwards een serie preken over Jesaja 51:8 ... "Maar Mijn gerechtigheid zal in eeuwigheid zijn en Mijn heil van geslacht tot geslachten". Hierin verklaarde hij breedvoerig het werk Gods in de verlossing der wereld als de basis van de leer der zaligheid. Deze preken zijn door hem uitgewerkt in een complete verhandeling. Ook hierin verwijst hij naar Lowman als het gaat over de uitleg van de 7 fiolen in Openbaring 16: 'met grotere waarschijnlijkheid dan allen die voor hem de fiolen uitgelegd hebben'. Het boek van Edwards werd voor het eerst gepubliceerd in het Engels, in 1773.

Het boek bevat een theologisch en historisch overzicht van de verlossing die de Heere Zijn Kerk heeft gegeven vanaf Adam's tijd tot op de Wederkomst van Christus.

De korte inhoud van het gedeelte wat handelt over de toekomstige verlossing van Christus' kerk op aarde is als volgt:

Edwards legt uit dat de Kerk van Christus verlost werd van de Romeinse overheersing in de dagen van Constantijn de Grote 313-337, de eerste Christelijke keizer. Onder zijn regering werd de Christelijke godsdienst staatsgodsdienst. Maar de Kerk kreeg langzamerhand met 2 andere onderdrukkers te maken. Ten eerste de Roomse Antichrist in de Westerse Kerk en ten tweede de Mohammedaanse overheersing in de landen waar de Oosterse Kerk gevestigd was. Edwards volgt de gangbare mening van de oude theologen dat de Roomse Antichrist bij trappen (gradually) aan de macht is gekomen. In 606 (dit moet 607 zijn) werd hij tot algemeen bisschop van de Christelijke Kerk verklaard.

Edwards nieuwe methode bestaat erin dat hij in zijn verklaring van de Openbaring van Johannes de uitleg van Moses Lowman volgt, blz 296. Uitgezonderd het definitief vaststellen van de aanvang van de 1260 jaren die de Antichrist zal regeren, wat Lowman wel doet. Edwards schrijft: *"Ik ben er ver vandaan om vast te stellen wanneer de regering van de Antichrist begon"*, blz. 288.

Edwards beschrijft de toestand van de Christelijke Kerk in diverse tijdperken.

- a. Een tijdperk onder de vervolgingen van de Romeinse, heidense macht, afgebeeld in de grote rode draak, Openbaring 12.
- b. Een tijdperk onder de overheersing van de Roomse en Mohammedaanse Antichrist. Hij onderscheidt een tijdvak vóór de Reformatie.
- c. En daarna, onder trapsgewijze afname van de macht van de Antichrist.

- d. De ondergang van Satans zichtbare koninkrijk op aarde met de bekering van de Joden en de heerlijke Kerkstaat, gedurende 1000 jaar.

ONVERVULDE PROFETIE

Edwards besluit zijn toepassing over de derde periode van Christus' Kerk in de dagen van het Nieuwe Verbond, blz 327:

(3^e.)

Hieruit leren wij hoe grote reden wij hebben om met zekerheid te verwachten de vervulling van hetgeen nog overblijft om vervuld te worden, van die dingen die voorzeggd zijn in de Heilige Schrift. De Schrift zegt dat nog veel grote dingen vervuld moeten worden voor het eind van de wereld. Maar er blijken grote moeilijkheden in de weg te liggen. Wij zijn nu blijkbaar zeer ver verwijderd van zo'n staat zoals voorzeggd is in de Schrift. Maar wij hebben overvloedige reden om te verwachten dat deze dingen, hoewel schijnbaar zó moeilijk, toch vervuld zullen worden in hun tijd. Wij zien des Heeren trouw aan Zijn beloften tot nu toe. Hoe trouw was God aan Zijn Kerk en 'gedacht aan Zijn barmhartigheid van geslacht tot geslacht!' Wij mogen zeggen van hetgeen God tot nu toe heeft gedaan voor Zijn Kerk, wat Jozua tot de kinderen Israëls zei: 'Dat er niet één woord gevallen is van alles wat de Heere onze God gesproken heeft aangaande Zijn Kerk', Jozua 23:14. Welnu, alle dingen zijn totnogtoe gebeurd volgens het Goddelijk voornemen. Dit behoorde ons geloof in die beloften te versterken en ons te bemoedigen en ons op te wekken om ernstig tot God te bidden om de vervulling van die grote en heerlijke dingen die nog overblijven om vervuld te worden.

Het is nu reeds aangetoond hoe de goede voortgang van Christus' verlossing doorging tijdens verschillende *perioden* tot de tegenwoordige tijd.

Ten vierde, ga ik nu aantonen hoe de gunstige voortgang van Christus' verlossing zal worden voortgezet vanaf de tegenwoordige tijd totdat de Antichrist is gevallen en Satans zichtbare koninkrijk op aarde is vernietigd.

Ten opzichte van dit *tijdvak* hebben wij niets om ons te leiden dan de Schriftuurlijke Profetie. Gedurende het grootste deel vanaf de tijd van de Val des mensen tot de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen hadden we de historie uit de Schrift tot onze leidraad. En vanaf die tijd tot nu toe hadden we de Profetie, samen met de vervulling ervan door de Voorzienigheid, zoals nagelaten in de historie van de mensen. Maar voor de toekomst hebben we alleen de Profetie om ons te leiden.

Hier wil ik voorbijgaan aan die dingen die alleen op gissingen berusten, of die verondersteld worden door enkele van die profetieën die twijfelachtig zijn in hun uitleg; ik zal alleen stil staan bij die dingen die helderder en duidelijk zijn.

Wij weten niet welke bijzondere gebeurtenissen er zullen plaats vinden vóórdat dit heerlijke werk van Gods Geest begint waardoor Satans rijk zal worden neergeworpen. De meeste Godgeleerden komen er in overeen dat er maar enkele dingen zijn, -indien er enkele zijn- waarvan voorzeggd is dat zij vervuld moeten worden voordat dit heerlijk werk van God begint. Sommigen denken dat 'het doden van de getuigen, Openbaring 11:7,8 eerst vervuld moet worden. De Godgeleerden verschillen ook in 'het uitstorten van de zeven fiolen' waarvan we een verslag vinden in Openbaring 16; hoeveel er al uitgestort zijn en hoeveel er overblijven die nog uitgestort moeten worden. Hoewel een recent uitlegger, wie ik reeds genoemd heb, (Moses Lowman, blz. 296) zeer duidelijk en met bewijzen uitlegt dat schijnbaar allen, op twee na, reeds zijn uitgestort. Namelijk de zesde op de rivier de Eufraat en de zevende in de lucht. Maar ik wil nu niet stil staan om te onderzoeken wat bedoeld wordt door het uitstorten van de zesde fiool op de rivier Eufraat, 'opdat bereid zou worden de weg van de koningen van het oosten'. Ik wil alleen zeggen dat het schijnt te zijn een zekere onmiddellijke voorbereiding van de weg tot de ondergang van het geestelijke Babylon. Evenals de rivier Eufraat uitdroogde, die dwars door het oude Babel stroomde, waardoor de weg van de koningen der Meden en Perzen –de koningen van het oosten- bereid werd om op de stadswallen te komen en de stad te verwoesten. Echter, hoe dit ook zij, het schijnt geen zaak te zijn die vervuld zal worden voordat het werk van Gods Geest is begonnen waardoor –als het doorbreekt- Satans zichtbare koninkrijk op aarde volkomen ten onder zal gaan.

Daarom wil ik direct verder gaan om te overwegen wat de Schrift openbaart aangaande dit werk van God, hoe Hij Zelf deze grote gebeurtenis teweeg zal brengen. Dit is de volgende zaak die vervuld zal worden, waarvan wij zeker zijn door de Schriftuurlijke Profetie.

A. Ten eerste.

Ik zou in het algemeen twee opmerkingen willen maken over zaken die daar betrekking op hebben.

We hebben alle redenen te concluderen uit de Heilige Schrift, dat, juist voordat dit werk van God begint, het een zeer donkere tijd zal zijn voor wat betreft de invloed van de religie in de wereld.

Het is zo ook geweest voor vroegere heerlijke opwekkingen (revivals) van de religie. Toen Christus kwam, was het een uitzonderlijk ontaarde tijd onder de Joden en zo was het ook een zeer donkere tijd vóór de Reformatie. En dat niet alleen, maar het schijnt te zijn voorzeggd in de Heilige Schrift, dat het een tijd van maar weinig religie zal zijn wanneer Christus zal komen om Zijn koninkrijk in deze wereld te bevestigen. Want als Christus spreekt over Zijn komst om Zijn uitverkorenen te bemoedigen, die dag en

nacht tot Hem roepen, in Lucas 18:8, voegt Hij er aan toe: "Doch de Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?" Dat schijnt aan te duiden dat er een grote overheersing van ongelooft zal zijn, juist voor Christus' komst om Zijn lijdende Kerk te wreken. Hoewel Christus' komst voor het laatste oordeel hier niet is uit te sluiten, schijnt het toch in 't bijzonder betrekking te hebben op Zijn komst om Zijn Kerk te bevrijden uit de staat van haar langdurig lijden en vervolging, wat pas volbracht wordt bij Zijn komst tot de ondergang van de Antichrist. Dan zullen vervuld worden de volgende passages uit Openbaring 6:10 "Hoelang o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen?" en Openbaring 18:20: "Bedrijf vreugde over haar gij hemel en gij heilige apostelen en gij profeten; want God heeft uw oordeel aan haar geoordeeld".

Het is nu een zeer donkere tijd met betrekking tot de invloed van de religie, omdat er slechts weinig geloof is en een grote overheersing van ongelooft op de aarde. Er is nu een opmerkelijke vervulling van datgene wat geschreven staat in 2 Petrus 3:3 "Dit eerst wetende dat in het laatste der dagen spotters zullen komen die naar hun eigen begeerlijkheden zullen wandelen". En zo ook de brief van de apostel Judas vers 17 en 18: "Maar, geliefden, gedenkt gij der woorden die voorzegt zijn van de apostelen van onze Heere Jezus Christus; dat zij u gezegd hebben, dat er in de laatste tijd spotters zullen zijn, die naar hun goddeloze begeerlijkheden wandelen zullen". Of de tijden nog al donkerder zullen worden, en zo ja, hoeveel donkerder, voordat dit heerlijke werk van God begint, kunnen we niet zeggen.

Er is geen reden vanuit het Woord van God om er anders over te denken, dan dat dit grote werk van God, hoewel zeer snel, toch bij trappen (gradually) zal worden uitgewerkt.

Zoals de kinderen Israëls trapsgewijs uit de Babylonische gevangenschap werden gevoerd, eerst de ene groep, en dan de andere, en geleidelijk hun stad en tempel herbouwden; en zoals het heidense Romeinse Rijk door een geleidelijke, hoewel zeer snelle, overheersing van het evangelie werd verwoest; zo ook, hoewel er vele dingen zijn die schijnen te bevestigen dat het werk van God uitzonderlijk snel zal geschieden, en vele grote en wonderlijke feiten zeer plotseling tot stand gebracht worden; en enige grote delen van Satans zichtbare koninkrijk aan een plotselinge val onderhevig zullen zijn, zal toch alles niet ineens voltooid worden door het een of andere groot wonder, zoals de Opstanding uit de doden. Maar, dit werk zal voltooid worden door middelen, door de prediking van het Evangelie en door het gebruik van de normale genademiddelen en zo zal het geleidelijk tot stand worden gebracht. Sommigen zullen worden bekeerd en dan het middel zijn tot de bekering van anderen. Gods Geest zal eerst uitgestort worden om werktuigen te verwekken, en vervolgens zullen deze werktuigen met zegen gebruikt worden. En ongetwijfeld zal de ene natie na de andere verlicht en bekeerd worden, en de ene valse godsdienst na de andere zal wegvallen. Volgens de voorstelling in Daniël 2:35 groeit de steen, die zonder handen uit de berg gehouwen werd, geleidelijk. Zo leert Christus ons, dat het Koninkrijk der hemelen gelijk een mosterdzaad is, Mattheüs 13:31, 32 en gelijk zuurdesem, verborgen in drie maten meel, vers 33. Dezelfde voorstelling hebben we in Markus 4:26-29 en in "het gezicht van de wateren uit de tempel" in Ezechiël 47. De Heilige Schrift leert, dat er verscheidene op elkaar volgende grote en heerlijke gebeurtenissen zullen plaatsvinden, waardoor dit heerlijke werk voltooid zal worden. De engel die tot de profeet Daniël

sprak over deze heerlijke tijden, noemt twee grote perioden aan het eind waarvan heerlijke dingen vervuld zullen worden, Daniël 12:11: "En van die tijd af dat het gedurig offer zal weggenomen en de verwoestende gruwel zal gesteld zijn, zullen zijn duizend tweehonderd en negentig dagen". Maar dan voegt hij er in het volgende vers aan toe: "Welgelukzalig is hij die verwacht en raakt tot duizend driehonderd en vijf en dertig dagen"; waaruit blijkt dat iets zeer heerlijk zal worden vervuld aan het eind van de eerste periode, maar iets nog heerlijkers aan het eind van de volgende.

Ik ga nu verder met aan te tonen hoe dit heerlijke werk zal worden volbracht. De Geest van God zal glorieus worden uitgestort tot een wondervolle Opwekking en verbreiding van de religie.

Dit grote werk zal vervuld worden, niet door het gezag van vorsten, noch door de wijsheid van geleerden, maar *door Gods Heilige Geest*: Zacharia 4:6 en 7: "Niet door kracht noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Heere der heerscharen. Wie zijt gij, o grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbábel zult gij worden tot een vlak veld; want hij zal de hoofdsteen voortbrengen, met toeroepingen: Genade, genade zij denzelven". Zo zegt ook de profeet Ezechiël, sprekende over het grote werk van God (Ezechiël 39:29): "En ik zal Mijn aangezicht voor hen niet meer verbergen, wanneer Ik Mijn Geest over het huis Israëls zal hebben uitgegoten, spreekt de Heere HEERE".

Wij weten niet, waar dit uitstorten van de Geest zal beginnen, hetzij op vele plaatsen tegelijk, of dat hetgeen reeds heeft plaatsgevonden reeds enigszins een voorbode en een begin ervan is geweest. Wanneer dit uitstorten van de Geest Gods begonnen is, zal het grote menigten er toe brengen die verdorvenheid en goddeloosheid die nu algemeen zo overheerst, te verlaten en het zal doen herleven die levende religie, die nu zo veracht en door de wereld bespot wordt. Het bekeringswerk zal doorbreken en doorgaan op zo'n wijze als nooit tevoren aanschouwd is, in overeenstemming met wat er staat in Jesaja 44: 3-5.

God zal door het uitstorten van Zijn Heilige Geest, mannen toerusten, die bekwame instrumenten zullen zijn om dit werk voort te zetten. Hij zal hen vervullen met kennis en wijsheid en vurige ijver voor de uitbreiding van het koninkrijk van Christus, de redding van zielen en de verbreiding van het evangelie in de wereld. Men zal beginnen het evangelie te prediken met veel grotere klaarheid en kracht dan ooit tevoren. Dit grote werk van God zal tot voortgang gebracht worden door de prediking van het evangelie, zoals is aangekondigd in Openbaring 14:6-8. Vóórdát Babylon valt zal het evangelie krachtig in de wereld gepredikt en verbreid worden.

Dit vond zijn afschaduwing in de oude bedeling door het geklank van de zilveren trompetten in Israël bij het begin van hun Jubeljaar, Leviticus 25:9: "Daarna zult gij in de zevende maand, op de tiende der maand, de bazuin des geklanks doen doorgaan; op de verzoendag zult gij de bazuin doen doorgaan in uw ganse land". De heerlijke tijden die naderen, zijn het Jubeljaar van de Kerk, dat zal worden ingeluid door het geklank van de zilveren trompet van het evangelie, zoals voorzeggd werd in Jesaja 27:13: "En het zal te dien dage geschieden, dat er met een grote bazuin geblazen zal worden; dan zullen die komen, die in het land Assur verloren zijn, en de weggedrevenen in het land van Egypte; en zij zullen den HEERE aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem".

Er zal een heerlijke uitstorting van de Geest bij deze klare en krachtige prediking van het evangelie zijn, met als doel: het voorspoedig doen herleven van die heilige

leerstukken, die nu nog voornamelijk bespot worden in de wereld; een prediking, die velen zal aftrekken van ketterij, van papisme en van andere valse religies, die ook velen zal aftrekken van hun ondeugd en hun goddeloosheid, en die grote menigten behouden thuis, bij Christus zal brengen.

Het bekeringswerk zal doorgaan op een wondervolle wijze en zich meer en meer uitbreiden. Velen zullen samenstromen tot de goedertierenheid des Heeren, de ene menigte na de andere, onafgebroken, volgens Jesaja 60:4, 5: "Hef uwe ogen rondom op en zie, die allen zijn vergaderd, zij komen tot u; uw zonen zullen van verre komen en uw dochters zullen aan uw zijde gevoedsterd worden. Dan zult gij het zien en samenvloeien". En ook vers 8: "Wie zijn dezen, die daar komen gevlogen als een wolk, en als duiven tot haar vensters?" Nu, omdat het evangelie gepredikt zal worden aan elke tong, en maagschap, en natie, en volk, vóór de val van de Antichrist, zo mogen we veronderstellen dat deze prediking zeer zegenrijk zal zijn door het toebrengen van grote menigten uit elke natie: en dat het evangelie zich steeds meer zal uitbreiden met wonderlijke snelheid; zie Jesaja 66:7-9.

Het uitstorten van Gods Geest zal niet de omverwerping van Satans zichtbare koninkrijk teweegbrengen, voordat er een hevige en machtige tegenstand is geweest.

Hierin is de Heilige Schrift duidelijk, dat, als Christus alzo in heerlijkheid komt en wanneer de ondergang van de Antichrist snel naderbij komt en Satans koninkrijk begint te wankelen, de machten van het koninkrijk der duisternis zullen opstaan om zich krachtig daar tegen te stellen. Dus, na het uitgieten van de *zesde fiool*, welke de rivier de Eufraat zal moeten opdrogen om de weg te bereiden voor de vernietiging van het geestelijke Babylon, Openbaring 16, zullen de helle machten met kracht opgeschrikt worden en zullen ze zichzelf verheffen tegen het koninkrijk van Christus, *voordat de zevende fiool* zal worden uitgegoten, welke hen een uiteindelijke en volledige nederlaag zal doen ondergaan. De geliefde discipel deelt ons mee, Openbaring 16:13,14 'dat drie onreine geesten, gelijk vorsten, zullen uitgaan tot de koningen der aarde om hen te vergaderen tot de krijg van die grote dag van de Almachtig God.' Dit schijnt de laatste en grootste poging van Satan te zijn om zijn koninkrijk van de ondergang te redden. Hoewel hij misschien een even grote poging zal doen tegen het einde van de wereld om zijn koninkrijk te herwinnen. Wanneer er zo'n heerlijk begin is van de uitstorting van de Geest, wanneer de duivel zulke menigten tot Christus ziet toestromen, zowel in de ene natie als in de andere, wanneer de fundamenten en de pilaren van zijn koninkrijk op het punt staan snel en plotseling in te storten, dan zal de gehele hel geweldig opgeschrikt worden. Satan heeft altijd al gevreesd, dat zijn koninkrijk zou worden vernietigd en hij heeft al zijn krachten ingespannen om dat te voorkomen, in het bijzonder sinds de tijd van Constantijn de Grote. Met dat doel richtte hij die machtige koninkrijken op van de Antichrist en van Mohammed en bracht hij al die ketterijen, al dat bijgeloof en al die vervalste inzichten in de wereld. Maar als hij ziet dat alles begint te mislukken, zal dat hem buitengewoon prikkelen. Indien Satan vroeger reeds vreesde buiten het Romeinse Rijk geworpen te worden, hoeveel te meer moet hij dan nu niet vrezen buiten de gehele wereld geworpen te worden!

Het schijnt dat in deze laatste grote botsing, alle krachten van de Antichrist, het Mohammedanisme en het heidendom verenigd zal zijn; alle krachten van Satans zichtbare koninkrijk over de gehele mensheid verspreid. En daarom staat er geschreven,

"dat geesten der duivelen tot de koningen der aarde en der gehele wereld zullen uitgaan om hen te vergaderen tot de krijg van dien grote dag des almachtigen Gods, Openbaring 16:14. En deze geesten komen, zoals gezegd is, 'uit de mond van de draak, en uit de mond van het Beest, en uit de mond van de valse profeet, d.w.z. daar zullen de geest van het papisme, de geest van het Mohammedanisme en de geest van het heidendom allen verenigd zijn. Met het Beest wordt de Antichrist bedoeld; *met de draak wordt, in dit boek, gewoonlijk de duivel bedoeld, zoals hij regeert over zijn heidens koninkrijk*; met de valse profeet wordt soms de Paus met zijn geestelijkheid bedoeld, maar hier moet schijnbaar ook gelet worden op Mohammed, die door zijn volgelingen 'de grote profeet van God' wordt genoemd. Dit zullen als het ware de stervende worstelingen van de oude slang zijn: een strijd, waarin hij zal vechten als een, die de wanhoop nabij is.

Wij weten niet precies hoe deze botsing zal plaats vinden. Ze wordt voorgesteld als een strijd, ze wordt genoemd "de krijg van dien groten dag des almachtigen Gods". Er zal op de een of andere manier een geweldige worsteling zijn tussen Satans koninkrijk en de Kerk en waarschijnlijk zullen alle mogelijke middelen van tegenstand gebruikt worden en ongetwijfeld zal er ook grote tegenstand zijn door krachten daar buiten. De vorsten der wereld die aan de kant van de duivel staan, zullen zich hand in hand aaneensluiten, want er staat geschreven: "En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun heirlegers vergaderd om krijg te voeren tegen Hem Die op het paard zat en tegen Zijn heirleger," Openbaring 19:19. En waarschijnlijk zal er ook grote tegenstand zijn van spitsvondige redetwisters met hun vleeselijke redenering, vervolging, kwaadaardige bespottung, sluwheid en kritiek. De duivel zal nu zonder twijfel zijn bedrevenheid zowel als zijn kracht tot het uiterste hanteren; en diegenen die tot zijn koninkrijk behoren zullen overal opgeruid en in het leger genomen worden om een verenigde gewelddadige oppositie te vormen tegen deze heilige religie, die zij zo machtig zien zegevieren in de wereld. Maar Christus en Zijn kerk zullen in deze strijd een volkomen en algehele overwinning behalen op hun vijanden. Deze vijanden zullen bij deze hun laatste inspanning totaal verslagen en de nederlaag lijden. Wanneer de machten van de hel en de aarde aldus samen verenigd zijn, zullen Christus en Zijn legers tegen hen optrekken door Zijn Woord en Geest. Op welke doorluchtige en heerlijke wijze is deze nadering van Christus met Zijn Kerk beschreven in Openbaring 19:11 enz. En om aan te tonen hoe groot de overwinning is, die zij zullen behalen en hoe groot de nederlaag is van hun vijanden, wordt gezegd in vers 17 en 18 'dat al de vogelen des hemels bij elkaar geroepen worden tot een groot avondmaal om het vlees te eten van koningen, en van oversten over duizend en van sterken, enz. En dan in de volgende verzen, krijgen we een duidelijk verslag van de overwinning en de nederlaag.

Bij deze overwinning zal de zevende fiool worden uitgegoten.

Er wordt gezegd in Openbaring 16:16, dat er een groot leger tegen Christus vergaderd zal worden "En zij hebben hen vergaderd in de plaats, welke in het Hebreeuws genaamd wordt Armageddon". En daarna wordt gezegd "En de zevende engel goot zijn fiool uit in de lucht; en daar kwam een grote stem uit de tempel des hemels, van de troon, zeggende: Het is geschied". Nu is het met het werk van Satan en zijn volgelingen gedaan. Nu deze overwinning is behaald, is alles met goed gevolg gedaan. Satans laatste en grootste tegenstand is overwonnen, al zijn maatregelen zijn vrijdeld, de pilaren van zijn koninkrijk zijn in stukken gebroken en zullen natuurlijk vallen. De duivel is uitermate verbijsterd en verward en weet niet wat hij nu moet doen. Hij ziet nu zijn

Antichristelijke, Mohammedaanse en heidense koninkrijken door de gehele wereld in elkaar storten. Hij en zijn machtigste werktuigen zijn gevangen genomen. Nu is in waarheid gebeurd waarop de Kerk van God zo lang heeft gewacht en gehoopt en waarom zij zo vurig tot God heeft gebeden, zoals: "Hoe lang nog, o heilig en waarachtig God?"

De engel die zijn rechtersvoet op de zee zette, en zijn linkervoet op de aarde, hief zijn hand op naar de hemel en zwoer bij Hem Die eeuwig leeft enz., dat, wanneer de zevende engel had gebazuind, er geen tijd meer zou zijn." En nu is die tijd gekomen; nu klinkt de zevende trompet en wordt de zevende fiool uitgegoten, beide tegelijk: waaruit blijkt, dat nu alles geëindigd is wat betreft de ten val brengen van het zichtbare koninkrijk van Satan op aarde. Deze overwinning zal verreweg de voornaamste zijn die ooit op Satan en zijn volgelingen werd behaald. Door deze slag wordt geslagen, 'door de steen die zonder handen uit de berg gehouwen werd, het beeld van goud, en zilver, en koper, en ijzer, en klei, zal het alles in stukken gebroken worden. Dit zal de laatste slag van het beeld zijn, zodat 'het zal worden als het kaf op de dorsvloer des zomers'.

Deze overwinning zal gepaard gaan met een zeer heerlijke ontplooiing van Goddelijke macht. Christus zal daarbij verschijnen als Koning der koningen en Heere der heren, zoals in Openbaring 19:16 beschreven staat. Nu zal Christus Zijn vijanden, zelfs de sterksten en de meest trotsen onder hen, in stukken slaan en als een pottenbakkersvat zullen zij in scherven gebroken worden. Dan zal men kracht uit zwakheid zien voortkomen, en Christus zal Zijn kerk de bergen laten dorsen, zoals geschreven staat in Jesaja 41:15: "Zie, Ik heb u tot een scherpe nieuwe dorsslede gesteld, die scherpe pinnen heeft; gij zult bergen dorsen en vernalen, en heuvelen zult gij stellen gelijk kaf." En dan zal vervuld worden Jesaja 42:13-15.

Als gevolg van deze overwinning zal Satans zichtbare koninkrijk op aarde afgebroken worden.

Wanneer Satan is overwonnen in deze laatste strijd, zal de Kerk van Christus gemakkelijk werk hebben. Net zoals in de tijd, toen Jozua en de kinderen Israëls die grote overwinning hadden behaald op de vijf koningen van de Amorieten. Toen God grote hagelstenen deed regenen op hun vijanden, hadden zij gemakkelijk werk met het onderwerpen van de steden en het land waartoe deze behoorden. Zo was het ook na die andere grote strijd, die Jozua voerde met een grote menigte aan de wateren van Merom. Na deze heerlijke overwinning van Christus en Zijn Kerk op hun vijanden, de voornaamste machten van Satans koninkrijk, zullen zij dat koninkrijk vernietigen in al die steden en landen die daartoe behoorden. Daarna zal het Woord van God een snelle en voorspoedige loop hebben door de aarde, zoals gezegd is, dat na het uitgieten van de zevende fiool 'de steden van de naties vielen en ieder eiland wegviel en de bergen niet gevonden werden', Openbaring 16:19 en 20. Toen eenmaal de steen, die zonder handen uit de berg gehouwen werd, het beeld in stukken had gebroken, was het gemakkelijk alle overblijfselen van dat beeld te vernietigen. De wind zal ze wegvoeren als het kaf van de dorsvloer des zomers, Daniël 2:34 en 35. Omdat Satans zichtbare koninkrijk op aarde dan vernietigd zal zijn, wordt er gezegd, 'dat de zevende fiool, waardoor dit zal geschieden, zal worden uitgegoten in de lucht'. Want de lucht wordt in de Heilige Schrift aangeduid als de speciale zetel van Satans koninkrijk, waar hij wordt genoemd de "overste van de macht der lucht," Efeze 2: 2. Nu is de tijd gekomen om de Leviathan

te straffen, die langwemelende slang, waarvan we lezen in Jesaja 27:1 "Te dien dage zal de HEERE met zijn hard en groot en sterk zwaard bezoeken de Leviathan, de langwemelende slang, ja, de Leviathan, de kromme slomme slang, en Hij zal de Draak, die in de zee is, doden".

Wat aangaat deze ondergang van Satans zichtbare koninkrijk op aarde, zou ik willen aantonen waaruit het hoofdzakelijk zal bestaan, in zijn omvang en zijn algemeenheid. Ik zal de afzonderlijke zaken noemen, waaruit het zal bestaan, zonder me te willen aanmatigen te kunnen vaststellen in welke volgorde ze zullen voorbijgaan, of welke zaak het eerst volbracht zal worden, of dat ze tegelijk volbracht zullen worden.

1. **Ketterijen, ongeloof en bijgeloof onder hen die onder het licht van het evangelie groot gebracht zijn, zullen dan weggevaagd worden.** En in het bijzonder zal het deïsme, dat nu zo onbeschaamd en vrijmoedig is in zijn ongeloof, worden verdreven en verdwijnen in het niets. Allen zullen het met elkaar eens zijn voor wat betreft de grote en belangrijke leerstukken van het evangelie, Zacharia 14:9: "En de HEERE zal tot Koning over de ganse aarde zijn; te dien dage zal de HEERE één zijn, en Zijn Naam één". Dan zullen afgeschaft worden alle bijgelovige vormen van aanbedding en allen zullen van harte één zijn in het aanbidden van God, naar Zijn eigen voorschrift, Jeremia 32:39: "En Ik zal hun enerlei hart en enerlei weg geven, om Mij te vrezen al de dagen, hun ten goede; mitsgaders hun kinderen na hen".
2. **Het koninkrijk van de Antichrist zal volkomen verlaten worden.** Zijn heerschappij is al aanmerkelijk verzwakt door de fiool die tijdens de Reformatie op zijn troon werd uitgegoten, maar dan zal ze totaal vernietigd worden. Dan zal afgekondigd worden: "Babylon is gevallen, zij is gevallen". Als de zevende engel bazuïnt "tijd, tijden en een halve tijd zullen afgelopen zijn; en die tijd zal niet langer duren". Dan zullen al die zaken die van de Antichrist beschreven zijn, vervuld worden, Openbaring 18, over het geestelijke Babylon, het afgodische Roomse rijk, dat zo vele eeuwen de vijand is geweest van de Christelijke Kerk, eerst onder het heidendom, daarna onder het papisme. Die trotse stad, die zichzelf verhief tot aan de hemel, in haar trots en hoogmoed, die wrede, bloeddorstige stad zal nederdalen tot in de afgrond. Dan zal vervuld worden Jesaja 26:5: "Want Hij buigt de hoog gezetenen neder, de verheven stad; Hij vernedert ze, Hij vernedert ze tot de aarde toe; Hij doet ze tot aan het stof reiken". Ze zal met kracht worden neergeworpen zoals een grote molensteen, die in de zee geworpen wordt, en ze zal in het geheel niet meer gevonden worden, en ze zal worden een woonplaats der duivelen, en de bewaarplaats van alle onreine geesten, en een kooi van alle onrein en hatelijk gevogelte, Openbaring 18. Nu zal ze beroofd worden van al haar glorie en rijkdom en versierselen; en ze zal uitgerukt worden als een stinkende tak en ze zal vertreden worden als de modder van de straten. Al haar beleid en kracht waarin ze zo uitmuntte, zal haar niet redden. Al de kracht en wijsheid van deze grote hoer zal haar niet baten, en er zal niemand zijn om haar te helpen. De koningen der aarde die tevoren hun macht en kracht aan het beest verleenden, zullen de hoer nu haten, en ze zullen haar woest maken en naakt, en ze zullen haar vlees eten, en ze zullen haar met vuur verbranden, Openbaring 17:16.
3. **Satans Mohammedaanse koninkrijk zal geheel en al vergaan.** De sprinkhanen en de ruiters uit Openbaring 9 hebben hun vastgestelde en begrensde tijd, en de valse

profeet zal gegrepen en vernietigd worden. En dan, -hoewel het Mohammedanisme zo wijd verbreid is in de wereld en gesteund wordt door zo'n groot rijk- zal deze rook die opgestegen is uit de bodemloze put, geheel en al verdwijnen voor het licht van die gloriëdag, en het Mohammedaanse rijk zal vallen op het geluid van die grote trompet, die dan geblazen zal worden".

4. **Het Joodse ongeloof zal dan vergaan.** Hoe hardnekkig ze nu ook al meer dan zeventien honderd jaar geweest zijn in het verwerpen van Christus en hoe zeldzaam ook de individuele bekeringen bij hen geweest zijn sinds de verwoesting van Jeruzalem -want zij hebben tegen de leer van hun profeten in, steeds weer de wreedheid van hun voorvaders bij het kruisigen van Christus goedgekeurd- toch zal wanneer deze dag komt, de dikke sluier die hun ogen verblindt, verwijderd worden, 2 Kor. 3:16 en Goddelijke genade zal hun harde harten doen smelten en vernieuwen, "en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage van een enige zoon, en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene", Zacharia 12:10 enz. Dan 'zal het huis van Israël behouden worden'. De 'Joden in de Verstrooiing' zullen hun oude ongeloof verlaten, en hun harten zullen wonderbaarlijk veranderd worden, en zij zullen zichzelf verfoeien vanwege hun voormalig ongeloof en hun hardnekkigheid. Zij zullen samenstromen tot de gezegende Jezus, boetvaardig, nederig en vol blijdschap, Hem aannemende als hun verheerlijkte Koning en enige Zaligmaker. En zij zullen van ganser harte, als met één hart en stem, Zijn lof verkondigen onder andere naties. *Nergens is deze nationale bekering van de Joden duidelijker voorzien dan in Romeinen 11.* Er zijn ook vele passages in het Oude Testament, welke niet op een andere wijze verklaard kunnen worden, welke passages ik nu niet allemaal kan opnoemen. Naast de profetieën over het roepen van de Joden hebben we een opmerkelijke voorzienige bezegeling van de vervulling van deze grote gebeurtenis als een voortgezet wonder, namelijk het behouden blijven van de Joden als een aparte natie in zulk een verstrooide toestand voor meer dan zestienhonderd jaar. In de wereld komt nergens iets voor dat daarop lijkt. Daar is ongetwijfeld een opmerkelijke hand van de Voorzienigheid in te zien. Wanneer het geroepen zal worden, dat oude volk, dat alleen Gods volk was gedurende zo'n lange tijd, dan zal het opnieuw Zijn volk zijn, om nooit meer verworpen te worden. Zij zullen dan vergaderd worden tot één kudde samen met de volken uit de heidenwereld. In het bijzonder de profetieën van Hosea schijnen te betogen, dat in de toekomstige heerlijke tijden van de Kerk, beide Juda en Efraïm, of Juda en de tien stammen, samen gebracht zullen worden om te worden verenigd tot één volk, zoals het vroeger was onder David en Salomo, Hosea 1:11 enz. Hoewel we de tijd niet weten waarin deze bekering van Israël zal geschieden, toch mogen we concluderen uit de Heilige Schrift, dat het zal zijn 'voordat de volheid (glory) van de heidenen, behorend tot de Kerk, zal ingegaan zijn', omdat er wordt gezegd 'dat hun aanneming zal zijn het leven uit de dood voor de heidenen', Romeinen 11: 11, 12 en 15.
5. **Dan zal ook Satans 'heidense' koninkrijk neergeworpen worden.** Het grove heidendom bezit nu een groot deel van de aarde en men veronderstelt dat er nu meer heidenen in de wereld zijn dan aanhangers van alle andere godsdiensten bij elkaar. Maar dan zullen de heidense naties verlicht worden door het heerlijk evangelie. Er zal een wonderbaarlijke geest van medelijden tot hen uitgaan, en ijver om hen bij

menigten te onderwijzen en te bekeren. En velen zullen uitgaan om hun het evangelie te brengen. Dan zal de blijde boodschap onder hen gehoord worden en de Zon der gerechtigheid zal opgaan om met Zijn heerlijke licht te beschenen die uitgestrekte gebieden van de aarde die vele duizenden jaren door een heidense duisternis bedekt waren. Velen van hen hebben ongetwijfeld al vanaf de dagen van Mozes en Abraham in zo'n een ellendige toestand verkeerd, onder de wrede tirannie van de duivel, die hen al die tijd heeft verblind en misleid, over hen heeft geheerst, en hen tot zijn prooi heeft gemaakt. Nu zal de blijde boodschap van het evangelie voor hen klinken, en zij zullen uit de duisternis tot het wonderbaar licht gebracht worden. Er is beloofd, dat het heidendom aldus zal worden vernietigd op vele plaatsen. God heeft gezegd, "dat de goden, die de hemel en de aarde niet gemaakt hebben, zullen vergaan van de aarde en van onder deze hemel", Jeremia 10:11 en "dat elkeen der afgoden ganselijk zal vergaan", Jesaja 2:18. Dan zal het groot aantal volken van Afrika, die nu in een toestand schijnen te verkeren, die slechts weinig boven de beesten uitkomt, ja in veel opzichten zelfs nog lager is, bezocht worden met het heerlijk licht en bevrijd worden van al hun duisternis en zij zullen worden een beschaafd, christelijk, verstandig en heilig volk. Dan zal het uitgestrekte vasteland van Amerika, dat nu voor een groot deel bedekt is met barbaarse onwetendheid en wreedheid, overal in aanraking komen met het heerlijke evangelielicht en de Christelijke liefde; en in plaats van de duivel te aanbidden, zoals ze nu doen, zullen ze God dienen, en overal zullen lofzangen gezongen worden ter ere van de Heere Jezus Christus, de gezegende Zaligmaker van de wereld. We mogen ook verwachten, dat het zo zal zijn in dat grote en dichtbevolkte deel van de wereld, Oost-Indië, dat nu voor het grootste gedeelte bewoond wordt door de aanbidders van de duivel. Dan zal het koninkrijk van Christus gevestigd worden in die werelddelen die pas later ontdekt zijn in de buurt van de Noord- en de Zuidpool, waar men slechts zeer weinig van de wilde beesten verschilt, behalve in goddeloosheid. Datzelfde zal het geval zijn met betrekking tot die landen, die nog niet ontdekt zijn. Aldus zal heerlijk vervuld worden Jesaja 35: 1: "De woestijn en de dorre plaatsen zullen hierover vrolijk zijn, en de wildernis zal zich verheugen en zal bloeien als een roos". Zie ook vers 6 en 7.

Nadat ik aldus heb aangetoond waaruit de omverwerping van Satans Koninkrijk zal bestaan, ga ik nu over om enkele opmerkingen maken over zijn algemene omvang.

Het zichtbare koninkrijk van Satan zal vernietigd worden en het koninkrijk van Christus zal op de ruïnes daarvan opgebouwd worden, overal op de bewoonde wereld. Nu zal de belofte, aan Abraham gedaan, vervuld worden, dat in hem en in zijn zaad al de geslachten des aardrijks gezegend zullen worden, en Christus zal nu worden "De Wens aller heidenen" (Haggai 2:8). *Nu zal het koninkrijk van Christus in de meest strikte en letterlijke zin van het woord zich uitstrekken over alle naties en de gehele wereld.* Er zijn vele Schriftplaatsen die op geen andere wijze verstaan kunnen worden. Wat kan algemener zijn dan Jesaja 11:9: "Want de aarde zal vol zijn van kennis des HEEREN, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken". Dat wil zeggen, dat, evenmin als er ook maar een geul of een holte in de zee is, die niet door water is bedekt, er geen deel van de mensheid in de wereld is, die niet vervuld is met de kennis van God. Zo is het voorzeggd in Jesaja 45:22, 'dat al de einden der aarde zich zullen wenden tot Christus en behouden

worden', Engelse vertaling: '*zie op Mij en wordt behouden*'. En om te laten zien dat deze woorden moeten worden verstaan in de meest algemene zin, wordt er gezegd in het volgende vers: "Ik heb gezworen bij Mijzelf, er is een woord der gerechtigheid uit Mijn mond gegaan, en het zal niet wederkeren: dat Mij alle knie zal gebogen worden, alle tong Mij zal zweren". Zo wordt het ook zo algemeen mogelijk uitgedrukt in Daniël 7:27: "Maar het Rijk en de heerschappij en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel zal gegeven worden aan het volk der heiligen der hoge plaatsen, welks Rijk een eeuwig Rijk zal zijn, en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen".

Toen de duivel werd uitgeworpen uit het Romeinse rijk, omdat dat het hoogste en voornaamste deel van de wereld was en de andere naties die overbleven, in vergelijking daarmee, laag en gering waren, werd dat voorgesteld als het uitwerpen van Satan uit de hemel op *de aarde*, Openbaring 12:9. Maar er staat ook geschreven dat hij van de aarde verworpen zal worden, en opgesloten zal worden in *de hel*, Openbaring 20: 1, 2, 3. Dit heel duidelijk de grootste omwenteling die ooit is geschied; daarom wordt er gezegd in Openbaring 16:17 en 18, op het uitgieten van de zevende fiool: "er geschiedde een grote aardbeving, hoedanig niet is geschied van dat de mensen op de aarde geweest zijn, namelijk een zodanige aardbeving en zo groot". *En dit is de derde grote beschikking van de Voorzienigheid welke in de Heilige Schrift wordt vergeleken met Christus' komst ten oordeel, Openbaring 16:15.*

Daar wordt, ná de zesde fiool en nadat de legers van de duivel verzameld zijn voor hun grote strijd, en juist voor Christus' heerlijke overwinning over hen, gezegd: "Zie, Ik kom als een dief. Zalig is hij, die waakt en zijn klederen bewaart". Zo wordt Christus' *komst* ook genoemd in 2 Thessalonicenzen 2: 8. Sprekend over de Antichrist wordt er gezegd: "En alsdan zal de Ongerechte geopenbaard worden, dewelke de Heere verdoen zal door de Geest Zijnsmonds, en te niet maken door de verschijning Zijner *toekomst*". Zie ook Daniël 7:13, 14, waar Christus' komst om Zijn koninkrijk op aarde te bevestigen en om de Antichrist te vernietigen, wordt genoemd "komende met de wolken des hemels". En dit heeft méér *overeenkomst* met Christus' *laatste komst* ten oordeel dan één van de voorafgaande beschikkingen die zo genoemd worden. Deze (derde) beschikking is veel groter en algemener, en lijkt veel meer op de dag des oordeels omdat die betrekking heeft op de *gehele wereld*. *De grote geestelijke opstanding van de Kerke Gods die daarmee gepaard gaat, lijkt meer op de algehele opstanding aan het einde van de wereld dan welke andere ook, Openbaring 20:4.*

Verschrikkelijke oordelen en vreselijke vernietiging zullen nu vervuld worden over Gods vijanden. Daar zal ongetwijfeld bij het ingaan van deze beschikking de zichtbare en ontzaggelijke hand Gods gezien worden tegen spotters, deïsten, hardnekkige kettters, en andere vijanden van Christus, hen vernietigend met opmerkelijke tekenen van toorn en wraak. Meer speciaal zal deze beschikking vergezeld gaan van verschrikkelijke oordelen voor de Antichrist; de wrede vervolgers die behoren tot de kerk van Rome, zullen op de meest verschrikkelijke wijze vernietigd worden, hetgeen vergezeld gaat met het werpen van de Antichrist in de brandende vlammen, Daniël 7: 11, ja levend zal hij geworpen worden in de poel des vuurs, die brandt met sulfer, Openbaring 19:20. Dan zal deze wrede vervolgende kerk die oordelen Gods ondergaan, die veel vreselijker zullen zijn dan haar vervolgingen van de heiligen, overeenkomstig hetgeen geschreven staat in Openbaring 18:6, 7. De oordelen die God zal doen komen over de vijanden van de Kerk zijn zo groot, dat ze vergeleken worden met het, zenden van "een grote hagel,

elk als een talentpond zwaar", zoals dat beschreven wordt bij het uitgieten van de zevende fiool, Openbaring 16:21: "En een grote hagel, elk als een talentpond zwaar, viel neder uit de hemel op de mensen; en de mensen lasterden God vanwege de plaag des hagels, want deszelfs plaag was zeer groot". En nu zal ook dat 'treden van de wijnpersbak' plaats vinden, waarvan gesproken wordt in Openbaring 14:19, 20.

Dit zal een einde maken aan het lijden van de Kerk, en het zal vergezeld gaan van haar heerlijke en vreugdevolle lofprijzingen. Dit lijden van de Kerk is voortgegaan, uitgezonderd enige korte tussenpozen, van de opstanding van Christus tot nu toe; **maar nu zal er aan deze toestand een definitief einde gemaakt worden.**

Weliswaar zal de Kerk hierna, tegen het einde van de wereld, grotelijks bedreigd worden, maar er staat geschreven, dat het maar 'voor een kleine tijd zal zijn', Openbaring 20:3. Want, zoals de tijden van rust voor de Kerk slechts kort geweest zijn gedurende haar lange lijdensweg, zo zullen de kwellingen die ze daarna nog moet lijden, -hoedanig deze kwellingen ook mogen zijn-, zeer kort wezen. Overigens zal het tijdperk van het lijden en de vervolging der Kerk nu tot een beslissend einde komen.

De Schrift spreekt op vele plaatsen over deze tijd als over het einde van het lijden van de Kerk. Zoals Jesaja 51:22: "Zie, Ik neem de beker der zwijmeling van uw hand, de droesem des bekera Mijner grimmigheid, gij zult die voortaan niet meer drinken". Dan zal de Kerk toegeroepen worden Jesaja 40: 1 en 2: "Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen; spreekt naar het hart van Jeruzalem, en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat hare ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des HEEREN dubbel ontvangen heeft voor al hare zonden". Ook Jesaja 54:8, 9 en 60:20 slaan op deze tijd. "Want de HEERE zal u tot een eeuwig Licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen". En zo ook Zefanja 3:15: "De HEERE heeft uw oordelen weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd; de Koning Israëls, de HEERE, is in het midden van u; gij zult geen kwaad meer zien". De tijd hiervoor is de zaaitijd van de Kerk geweest, waarin zij zaaide met tranen en met bloed; maar nu is het haar oogsttijd, waarin zij met gejuich zal wederkomen, dragende haar schoven. Nu is de barenstijd van de vrouw, die bekleed is met de zon, tot een einde gekomen, nu heeft zij haar zoon gebaard, want deze heerlijke bevestiging van het koninkrijk van Christus over de gehele wereld, is datgene waarvoor de Kerk in barenstijd heeft verkeerd, met zulke verschrikkelijke weeën, en gedurende zo'n lange tijd. Jesaja 26:17: "Gelijk een bevruchte vrouw, als zij nadert tot het baren, smarten heeft, en schreeuwt in haar weeën, also zijn wij geweest, o HEERE, vanwege Uw aangezicht". Zie Jesaja 60:20 en 61:10,11. Nu zal de Kerk haar smart vergeten. Nu er een kind ter wereld is gekomen, zal haar blijde lof en triomf volgen. Haar lofprijzingen zullen dan opstijgen tot God vanuit alle delen der aarde, zie Jesaja 42:10-12. Lofprijzingen zullen niet alleen de aarde vervullen, maar ook de hemel. De Kerk op aarde en de Kerk in de hemel zullen bij deze gelegenheid beide God heerlijk loven en prijzen, als uit één hart. Zonder twijfel zal het een tijd van zeer verheven vreugde en lof zijn voor de heilige profeten en apostelen en de andere heiligen in de hemel, Openbaring 18:20 "Bedrijf vreugde over haar, gij hemel, en gij heilige apostelen en gij profeten! Want God heeft uw oordeel aan haar geoordeeld". Zie hoe algemeen deze lofprijzingen zullen zijn in Jesaja 44:23: "Zingt met vreugde, gij hemelen, want de HEERE heeft het gedaan; juicht, gij benedenste delen der aarde; gij bergen, maakt een groot gedreun met vreugdegezang, gij bossen en alle geboomte daarin, want de HEERE heeft Jakob verlost en zich heerlijk gemaakt in

Israël". Zie, welke blijde lofgezangen Gode worden gezongen bij deze gelegenheid door de algemene Kerk in hemel en op aarde, in het begin van het 19e hoofdstuk van Openbaring.

B. Ten tweede zou ik willen spreken over de bloei van de Kerk gedurende het grootste gedeelte van deze periode. En in het algemeen zou ik twee dingen willen opmerken:

1. *Dat dit eigenlijk pas goed het koninkrijk des hemels op aarde is.* Hoewel het koninkrijk des hemels tot op zekere hoogte werd opgericht spoedig na Christus' opstanding en in nader opzicht in de tijd van Constantijn, en hoewel de Christelijke Kerk door alle eeuwen heen het koninkrijk des hemels genoemd wordt, toch is dit de voornaamste tijd van het koninkrijk des hemels op aarde, de tijd die voornamelijk bedoeld wordt door de profetieën van Daniël, waaraan de Joden de naam "koninkrijk des hemels" ontleenden.
2. Nu geschiedt de voornaamste vervulling van alle profetieën van het Oude Testament die spreken van de heerlijke tijden van het evangelie in de laatste dagen. Hoewel er reeds een zegenrijke vervulling- van deze profetieën geweest is in de dagen van de apostelen en van Constantijn enz., toch zijn die uitdrukkingen te groots om geheel van toepassing te zijn op een andere tijd *dan die welke moet volgen op de val van de Antichrist.* Dit is eigenlijk de zegenrijke dag van het evangelie. *Andere perioden zijn slechts voorlopers en voorbereiders daarvan: zij waren de zaaitijd, maar dit is de oogst.*

Maar meer in het bijzonder:

1.

Het zal een tijd zijn vol licht en kennis. Onze dagen zijn erg duister in vergelijking met die tijd. Het licht van die heerlijke tijd zal zo groot zijn dat het wordt voorgesteld alsof er dan geen nacht zou zijn maar enkel dag: geen avond of duisternis. Zie Zacharia 14:6, 7: "En het zal te dien dage geschieden, dat er niet zal zijn het kostelijk licht en de dikke duisternis; maar het zal een enige dag zijn, die de HEERE bekend zal zijn; het zal noch dag noch nacht zijn; en het zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen". Het wordt verder voorgesteld, alsof God dan zulk een licht aan Zijn Kerk zou schenken, dat het de heerlijkheid van het licht van de zon en de maan zo ver zou overtreffen dat zij beschaamd zouden worden, Jesaja 24:23: "En de maan zal schaamrood worden en de zon zal beschaamd worden, als de HEERE der heirscharen regeren zal op de berg Sion en te Jeruzalem, en voor zijn oudsten zal heerlijkheid zijn". Er is nu een soort sluier geworpen over het grootste gedeelte van de wereld, die het in duisternis houdt, maar dan zal deze sluier vernietigd worden, Jesaja 25:7: "En Hij zal op deze berg verslinden het bewindsel des aangezichts, waarmede alle volken bewonden zijn, en het deksel, waarmede alle natiën bedekt zijn".

Dan zullen alle landen en naties, zelfs diegenen, die nu het meest onwetend zijn, vervuld worden met licht en kennis. Grote kennis zal overal de overhand behalen. We mogen hopen, dat dan velen van de Negers en de Indianen Godgeleerden zullen worden en dat uitstekende boeken gepubliceerd zullen worden in Afrika, in Ethiopië, in Tartarië en in andere landen, die nu zo onbeschaafd zijn. En niet alleen geleerde mannen, maar ook anderen met een meer gewone opleiding, zullen vol kennis zijn van de religie. Jesaja 32:3 en 4: "En de ogen dergenen, die zien, zullen niet terugzien, en de oren

dergenen die horen, zullen opmerken. En het hart der onbedachtzamen zal de wetenschap verstaan, en de tong der stamelenden zal vaardig zijn om bescheidenlijk te spreken". Kennis zal dan zeer algemeen zijn onder alle soorten personen, Jeremia 31:34 "En zij zullen niet meer een iegelijk zijn naaste en een iegelijk zijn broeder leren, zeggende: Kent de HEERE; want zij zullen *Mij allen kennen*, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE".

Daar zal dan zijn een wonderbaarlijke ontwarring van de moeilijkheden in de leerstukken van de religie en opheldering van schijnbare tegenstrijdigheden. Zo zullen kromme dingen recht gemaakt worden, en oneffen plaatsen zullen vlak gemaakt worden en duisternis zal veranderen in licht voor Gods volk. Moeilijkheden in de Schrift zullen dan opgehelderd worden en wonderlijke dingen zullen dan ontdekt worden in het Woord van God; zaken, die nooit tevoren ontdekt werden. De grote ontdekking van deze dingen in de religie, die tevoren verborgen waren gebleven, schijnt vergeleken te worden met het verwijderen van een sluier en de openbaring aan het volk van de ark des verbonds die tevoren verborgen werd gehouden in het geheimste deel van de tempel, en die nog nooit door hen werd gezien. Want op het bazuinen van de zevende engel, wanneer wordt verkondigd, dat "de koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus", wordt er aan toegevoegd, dat "De tempel Gods in de hemel is geopend geworden, en de ark Zijns verbonds is gezien in Zijn tempel". Zo groot zal de toename van kennis in deze tijd zijn, dat de hemel als het ware geopend zal zijn voor Gods Kerk op aarde.

2.

Het zal een tijd zijn van grote heiligheid. Nu zal de levende religie overal zegevieren en heersen. Godsdienst zal geen lege belijdenis zijn zoals het nu meestal is, maar heiligheid van hart en leven zal overvloedig heersen. Deze tijden zullen een uitzondering zijn vergeleken bij wat Christus zegt over de normale staat van de Kerk, namelijk, dat er slechts weinigen behouden zullen worden; want nu zal de heiligheid algemeen worden, Jesaja 60.21: "En uw volk zullen allen te samen rechtvaardigen zijn". Niet dat er nu geen mensen zullen overblijven in een toestand zonder Christus, maar die zichtbare goddeloosheid zal overal onderdrukt worden en de ware heiligheid zal algemeen worden, hoewel niet overal. Het zal een wonderlijke tijd zijn, niet alleen vanwege de grote menigte godvruchtige mensen, maar ook vanwege de uitnemende genade, Jesaja 65:20: "Van daar zal niet meer wezen een zuigeling van weinige dagen, noch een oud man, die zijn dagen niet zal vervullen; want een jongeling zal sterven, honderd jaar oud zijnde, maar een zondaar, honderd jaar oud zijnde, zal vervloekt worden." Zacharia 12:8 "Te dien dage zal de HEERE de inwoners van Jeruzalem beschutten, en wie onder hen struikelen zou, zal te dien dage zijn als David, en het huis Davids zal zijn als goden, als de Engel des HEEREN voor hun aangezicht". En heiligheid zal dan als het ware overal in gegraveerd zijn, in de gewone zaken en bezigheden van alle mensen en de gewone levensbehoeften. Alles zal dan aan God gewijd zijn en aangewend worden voor heilige doeleinden; alles zal dan gedaan worden tot eer van God, Jesaja 23:18 "En haar koophandel en haar hoerenloon zal den HEERE heilig zijn". Zie ook Zacharia 14:20, 21. En als Gods volk dan uitnemend zal zijn in heiligheid des harten, zo zal het dat ook zijn in heiligheid van leven en praktijk.

3.

Het zal een tijd zijn, waarin de religie in elk opzicht het voornaamste zal zijn in de wereld. Zij zal grote achting en eer ontvangen. De heiligen zijn voor het grootste

gedeelte tot dan toe onderdrukt, en goddeloze mensen hebben geregeerd, maar nu zullen zij de hoogsten zijn. Het koninkrijk zal gegeven worden in handen van de heiligen van de allerhoogste God, Daniël 7:27. "En zij zullen als koningen heersen op de aarde", Openbaring 5: 10. Zij zullen leven en heersen "als koningen met Christus de duizend jaren", Openbaring 20:4. In die dag zullen mensen die uitmunten in ware vroomheid en godsvrucht bevorderd worden naar posities van vertrouwen en gezag. De levende religie zal dan bezit nemen van de paleizen en tronen der koningen; en de hoogste geplaatste personen zullen heilige mannen zijn, Jesaja 49:23: "En koningen zullen uw voedsterheren zijn, en hun vorstinnen uw zoogvrouwen". Koningen zullen al hun macht en eer en rijkdommen aanwenden voor de bevordering van de eer en de glorie van Christus en het goede van Zijn Kerk, Jesaja 60:16: "En gij zult de melk der heidenen zuigen, en gij zult de borsten der koningen zuigen". En de grote mannen van de wereld en de rijke kooplieden en anderen die grote rijkdom en invloed bezitten, zullen alles wijden aan Christus en Zijn Kerk, Psalm 45:13: "En de dochter van Tyrus, de rijken onder het volk zullen uw aangezicht met geschenk smeken".

4.

Dit zullen tijden zijn van grote vrede en liefde. Er zal dan een algehele vrede zijn en een goed begrip, onder de naties van de wereld, in plaats van verwarring, oorlogen en bloedvergieten, Jesaja 2:4: "En Hij zal richten onder de heidenen, en bestraffen vele volken, en zij zullen hunne zwaarden slaan tot spaden, en hunne spiesen tot sikkels; het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen geen oorlog meer leren". Het wordt voorgesteld alsof alle oorlogstuig vernietigd zal worden, daar het nutteloos geworden is, Psalm 46: 10: "Die de oorlogen doet ophouden tot aan het einde der aarde, de boog verbreekt en de spies aan twee slaat, de wagens met vuur verbrandt." Zie ook Zacharia 9: 10. Dan zullen alle naties rustig en veilig wonen, zonder vrees voor welke vijand dan ook, Jesaja 32:18: "En mijn volk zal in een woonplaats des vredes wonen, en in welverzekerde woningen, en in stille geruste plaatsen." Zie ook Zacharia 8:10, 11. Dan zullen boosheid, en nijd, en toorn, en wraak overal onderdrukt worden; en vrede en liefde zullen onder elkaar heersen, hetgeen zo buitengewoon sierlijk uiteengezet wordt in Jesaja 11: 6-10. Dan zal er vrede en liefde heersen tussen regeerders en die onder hen staan. Regeerders zullen hun volk liefhebben en met al hun macht het beste voor hen zoeken; en het volk zal zijn regeerders liefhebben, zich met vreugde aan hen onderwerpen en hun de eer geven die hun toekomt. Ook zal er een gelukkige verstandhouding bestaan tussen machthebbers en hun volk, Maleachi 4:6 "En hij zal het hart der vaders tot de kinderen weder brengen, en het hart der kinderen tot hunne vaders". Dan zullen op uitnemende wijze die Christelijke deugden van zachtmoedigheid, vergevensgezindheid, goedheid, lankmoedigheid, vriendelijkheid en broederliefde, bloeien, die uitmuntende vruchten van de Geest. Mannen van allerlei aard en gezindheid zullen dan worden als het Lam Gods, de liefelijke Jezus. Het lichaam zal gelijkvormig worden aan het Hoofd.

Dan zal de gehele wereld verenigd worden tot een beminnelijk gezelschap. Alle naties, in alle delen van de wereld, aan elke zijde van de aardbol zullen dan aaneengesmeed worden in zoete harmonie. Alle delen van Gods Kerk zullen het geestelijke welzijn van elkander helpen bevorderen. *Met dat doel zal er tussen alle delen van de wereld communicatie onderhouden worden. En de (art of navigation) stuurmanskunst die nu zo dikwijls aangewend wordt ten gunste van 's mensen ijdelheid en trots en die zo vaak ten dienste staat aan goddeloze, liederlijke mannen, zal dan gewijd zijn aan God en*

gebruikt worden voor heilige doeleinden. Zie Jesaja 60:5-9. En dan zullen de mensen overvloedig zijn in het doen blijken van hun liefde tot elkaar, niet alleen door woorden, maar ook door liefdedaden, Jesaja 32: 5: "De dwaas zal niet meer genoemd worden milddadig, en de gierige zal niet meer mild geheten worden" en vers 8 "maar een milddadige beraadslaagt milddadigheden en staat op milddadigheden".

5.

Het zal dan een tijd zijn van uitstekende orde in de Kerk van Christus. De ware regering en discipline van de Kerk zal dan gevestigd en in praktijk gebracht worden. De gehele wereld zal dan zijn als één Kerk, één ordelijke, geregelde, schitterende gemeenschap. En als het lichaam één zal zijn, zullen de leden zich in de juiste verhouding tot elkander bevinden. Dan zal bewaarheid worden wat geschreven staat in Psalm 122:3: "Jeruzalem is gebouwd als een stad, die wel samengevoegd is".

6.

Gods Kerk zal dan voortreffelijk en heerlijk zijn op deze gronden, ja, zij zal verschijnen in heerlijk sieraad, Jesaja 60: 1: "Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op". Jesaja 61: 10: "Want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap". Op deze gronden zal de Kerk dan het grootste toonbeeld van de hemel zelf zijn.

7.

Het zal een tijd zijn van grote aardse bloei. Een geestelijke toestand zoals wij zo juist hebben beschreven heeft natuurlijke gevolgen voor de gezondheid en een lang leven; dat dit inderdaad het geval zal zijn, blijkt uit Zacharia 8:4 "Alzo zegt de HEERE der heirscharen: er zullen nog oude mannen en oude vrouwen zitten op de straten van Jeruzalem, en ieder zal zijn stok in zijn hand hebben, vanwege de veelheid der dagen". Een ander natuurlijk gevolg is het verkrijgen van vrede, rust, blijdschap en vrolijkheid des harten; ook rijkdom, en een grote toename van kinderen, zoals is aangegeven in Zacharia 8:5 "En de straten dier stad zullen vervuld worden met knechtjes en meisjes, spelende op hare straten". Nog meer, de aardse voorspoed van het volk van God zal ook worden bevorderd door opmerkelijke hemelse zegeningen, Jesaja 65:21 "En zij zullen huizen bouwen en bewonen, en zij zullen wijngaarden planten en derzelve vrucht eten". En in Micha 4:4 "Maar zij zullen zitten een ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, en er zal niemand zijn, die hen verschrikt". Zacharia 8:12 "Want het zaad zal voorspoedig zijn, de wijnstok zal zijn vrucht geven, en de aarde zal haar inkomen geven, en de hemelen zullen hun dauw geven, en Ik zal het overblijfsel dezes volks dit alles doen erven". Zie ook Jeremia 21:12, 13 en Amos 9:13. Ja, dan zullen zij op velerlei wijzen ontvangen de blijken van Gods tegenwoordigheid, van Zijn gunst en genade, Jeremia 33:9: "En het zal Mij zijn tot een vrolijke naam, tot een roem en tot een sieraad bij alle heidenen der aarde, die al het goede zullen horen, dat Ik hun doe, en zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede en over al de vrede, die Ik hun beschik". Zelfs de dagen van Salomo waren slechts een afschaduwing van die dagen voor wat betreft de aardse bloei, die dan zal heersen.

8.

Het zal ook een tijd van grote vreugde zijn, Jesaja 35:10 "En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en

zuchting zullen wegvlieden". Hoofdstuk 55:12 "Want in blijdschap zult gijlieden uittrekken, en met vrede voortgeleid worden; de bergen en heuvelen zullen geschal maken met vrolijk gezang voor uw aangezicht". Hoofdstuk 66: 11 "Opdat gij moogt zuigen en verzadigd worden van de borsten harer vertroosting, opdat gij moogt uitzuigen en u verlustigen met de glans harer heerlijkheid". Hoofdstuk 12:3 "En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils". Dat zal de heerlijke bruiloft zijn van de Kerk met Christus op aarde: Openbaring 19:7 "Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid". Vers 9 "Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams'.

De Schrift getuigt overal, dat deze bloei langdurig zal zijn. Van de eerdere tussentijden van rust en bloei wordt aangegeven, zoals wij hiervoor reeds hebben opgemerkt, dat zij slecht kort zullen zijn; maar de vermeldingen over deze toestand zijn geheel anders. Openbaring 20:4 "En ik zag de zielen dergenen, die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus... en zij leefden en heersten als koningen met Christus de duizend jaren". Jesaja 60:15: "In plaats dat gij verlaten en gehaat zijt geweest, zodat niemand door u heenging, zo zal Ik u stellen tot een eeuwige heerlijkheid, tot een vreugde van geslacht tot geslacht". Dit kan voldoende zijn voor wat betreft de heerlijke Kerkstaat, gedurende het grootste gedeelte van de periode van de vernietiging van Satans zichtbare koninkrijk in de wereld, tot Christus' verschijning op de wolken des hemels om te oordelen.

Ik ga nu spreken over de grote afval die er zal zijn tegen het einde van deze periode en hoe de Kerk voor een korte tijd bedreigd zal worden door haar vijanden. En ik wil dit doen in drie punten.

1. Een kleine tijd voor het einde van de wereld zal een groot deel van de wereld afvallen van Christus en Zijn Kerk. Er is gezegd, Openbaring 20:3, dat Satan in de bodemloze put zal worden geworpen en opgesloten; en dat die put boven hem verzegeld zal worden, opdat hij de naties niet meer zal verleiden, totdat de duizend jaren voorbij zijn; en dat hij daarna voor een kleine periode uit zijn gevangenis verlost moet worden. In aansluiting daarop wordt ons voorzeggd in vers 7 en 8, wanneer de duizend jaar voorbij zijn, 'de Satan verlost zal worden uit zijn gevangenis en dat hij zal uitgaan om de volken te verleiden, die in de vier hoeken der aarde zijn, Gog en Magog. Dit houdt in dat de afvalligheid zeer algemeen zal zijn. De landen van de vier hoeken der aarde zullen verleid worden; en het aantal van diegenen die zich nu zullen openbaren als vijanden van Christus zal zeer groot zijn, zoals ook het leger van God en Magog in Ezechiël wordt voorgesteld. Er is gezegd, Openbaring 20: 8, 'dat hun aantal is als het zand van de zee, en dat zij opgekomen zijn op de breedte der aarde', alsof zij een leger vormden dat groot genoeg is om zich uit te strekken van de ene zijde der aarde tot de andere zijde. Zo zal er na een gelukkige en heerlijke tijd, na zo'n lange dag van licht en heiligheid, van liefde en vrede en vreugde, weer een donkere tijd komen. Satan zal beginnen om zijn rijk weer op te bouwen in deze wereld en de wereld zal opnieuw een toneel van duisternis en goddeloosheid worden. De bodemloze put zal geopend worden, en de duivelen zullen er weer uit te voorschijn komen en een vreselijke rook zal opstijgen om de wereld te verduisteren. En de Kerk van Christus zal, in plaats van

zich uit te strekken tot aan de uiterste grenzen van de wereld zoals tevoren, teruggebracht worden binnen enge grenzen. De hele mensheid die zo lang in een toestand van grote bloei verkeerde, zal nu hun voorspoed gaan misbruiken om zijn lusten en verdorvenheden uit te leven. Dit leren wij uit Lucas 17:26 enz.

2. Die afvalligen zullen een grote tegenstand tegen Gods Kerk ontplooiën. De Kerk zal door hen bedreigd worden met een plotselinge en algehele omverwerping. Er is gezegd, dat Satan hen zal vergaderen tot de strijd als het zand der zee; "En zij zijn opgekomen op de breedte der aarde, en omringden de legerplaats der heiligen en de geliefde stad", Openbaring 20:9. Zodat het schijnt, dat deze geliefde stad op het punt staat door hen verzwolgen te worden, want haar vijanden zullen haar niet alleen bedreigen, maar ze zullen zich inderdaad tegen haar verzamelen. En dat niet alleen, maar ze zullen haar belegeren en van alle kanten insluiten. Er is echter niets in deze profetie, dat er op schijnt te wijzen, dat de Kerk inderdaad in hun handen zal vallen, zoals zij was gevallen in de handen van de Antichrist, aan wie het werd toegestaan de gelovigen te bestrijden en hen te *overwinnen*. God zal nimmer toestaan dat dit nog plaats zal vinden ná de val van de Antichrist.
3. Nu schijnt de stand van zaken zo te zijn dat alles roept om Christus' onmiddellijke komst om te oordelen; want dan zal de wereld vervuld zijn met de meest ergerlijke goddeloosheid. Want verreweg de meeste inwoners van de wereld zullen dan getoond hebben, dat zij goddeloze en openlijke vijanden van Christus zijn en hun goddeloosheid zal nog vreselijk verergerd worden door hun afval. Vóór de val van de Antichrist was het grootste deel van de wereld vol van zichtbaar goddeloze mensen. Maar het grootste deel van hen bestond toen uit arme heidenen, die het licht van het evangelie nooit aanschouwd hadden; en dan waren er ook nog diegenen die opgevoed waren in de Mohammedaanse of paapse duisternis. Maar de vijanden die wij nu bedoelen zijn afvallig geworden van de Christelijke Kerk, het zichtbare koninkrijk van Christus, waarin zij deelden in het grote licht en de voorrechten van die heerlijke tijden, welke onvergelijkelijk groter zullen zijn dan het licht en de voorrechten, die Gods Kerk nu geniet. Deze afval zal meer dan welke eerdere afval ook gelijken op de afval van de duivelen, want zij werden afvallig en veranderden in vijanden van Christus, hoewel zij het hemels licht genoten. En deze vijanden zullen afvallig worden en veranderen in vijanden van Hem, hoewel zij het licht en de voorrechten van de heerlijke tijden van de Kerk genoten. Omdat zulken zullen veranderen in openlijke en kennelijke vijanden van Christus, die proberen Zijn Kerk te verwoesten, zal dit luid roepen om een even onmiddellijke wraak als die welke werd betoond aan de duivelen, toen zij vielen.

De goddeloosheid van de wereld zal luide roepen om Christus' onmiddellijke verschijning in vlamvend vuur om Zich op haar te wreken vanwege de manier waarop zij haar goddeloosheid zal openbaren. Dit zal zich uiten in het bespotten en vervloeken van Christus en Zijn heilige religie. In het bijzonder zullen zij spotten met de waarheid van Christus' komst ten oordeel, zoals de Kerk die verwacht. Want nu zal ongetwijfeld op een grote wijze in vervulling gaan wat geschreven staat in 2 Petrus 3:3, 4 "Dit eerst wetende, dat in het laatste der dagen spotters komen zullen, die naar hun eigen begeerlijkheden zullen wandelen, en zeggen: Waar is de belofte Zijner toekomst? Want van die dag, dat de vaderen ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo gelijk van het begin der schepping". Zij zullen de komst van Christus om te oordelen niet verwachten, en zij

zullen lachen om deze zaak. Zij zullen al deze dingen met hun voeten vertrappen en zij zullen zich overgeven aan hun lusten en eten en drinken; en zullen zich wentelen in zinnelijke genoegens, alsof ze hier altijd zijn en blijven. Zij zullen de waarschuwingen verachten, die de Kerk hen zal geven betreffende de komst van Christus om te oordelen, zoals de bevolking van de oude wereld verachtte wat Noach hen vertelde over de naderende vloed, en zoals de inwoners van Sodom deden, toen Lot tot hen zei: "De HEERE zal deze stad verwoesten". Hun goddeloosheid op dit punt zal luid ten hemel roepen om Christus' verschijning in een vlammend vuur, teneinde wraak te nemen op Zijn vijanden. Temeer omdat zij hun verdorvenheid zullen uitoefenen door een goddeloos plan voor een hevige aanval op de heilige stad van God, waarin gedurende zo'n lange tijd zo veel van de religie van Christus werd gezien.

En *het grote aantal* van de goddelozen is nog een zaak die speciaal zal roepen om de komst van Christus, want de wereld zal dan ongetwijfeld uitermate vol zijn met mensen, die zo lang hebben voortgeleefd in zo'n uitzonderlijke staat van voorspoed, zonder zulke verschrikkelijke ontvolkende rampen als oorlogen, pestilenties en dergelijke om hun aantal te verminderen. En het grootste deel van deze wereld, welke zo dicht bevolkt zal zijn, zal bestaan uit goddeloze, verachtelijke afvalligen van God. Zonder twijfel zal de wereld dan veel meer vervuld zijn met goddeloosheid dan ooit tevoren sinds haar grondvesting. En indien de goddeloosheid van de oude wereld, toen de mensen begonnen zich te vermenigvuldigen op de aarde, riep om 's werelds ondergang door middel van de zondvloed, zo zal deze goddeloosheid evenzeer roepen om zijn verwoesting, maar dan door een zondvloed van vuur.

Nog eens: de *omstandigheden waarin de Kerk van die dagen zal verkeren*, zullen in hoge mate roepen om de onmiddellijke verschijning van Christus, daar zij zullen worden ingesloten door hun Godslasterlijke, moordzuchtige vijanden, en op het punt zullen staan door hen verzwolgen te worden. En het zal een zeer benauwende tijd zijn voor de Kerk, uitgezonderd dan de troost, die zij zal hebben in de hoop op haar bevrijding door God. Want alle andere hulp zal schijnen te falen. Het zal tot een laatste hoogtepunt komen en dan zal er een grote nood zijn die doet uitzien naar de komst van Christus ter verlossing. En hoewel de Kerk dus uitzonderlijk bedreigd zal worden, toch zal de Voorzienigheid er voor zorgen dat zij zal worden bewaard tot de plotselinge verschijning van Christus, als Hij komt in de heerlijkheid van Zijn Vader, met al Zijn heilige engelen. En dan zal de tijd aanbreken, dat alle uitverkorenen verzameld zullen worden. Het werk der bekering, dat is doorgestaan vanaf het begin der Kerk na de val, door al die eeuwen heen, zal dan ten einde zijn. Dan zal er nooit meer ook maar een enkele ziel bekeerd worden. Een ieder van die vele miljoenen, "wier namen geschreven waren in het boek des levens van voor de grondlegging der wereld", zal binnengebracht worden; niet één ziel zal verloren gaan. En het geestelijke lichaam van Christus, dat groeide sinds het begon in de dagen van Adam, zal nu volmaakt zijn, omdat het dan al zijn leden zal deelachtig zijn. In dit opzicht zal het werk der verlossing (engels: Redemption) nu voleindigd zijn. Ook zal nu datgene ten einde zijn waarvoor de genademiddelen zijn ingesteld. Alles wat tot stand gebracht moest worden, zal dan volbracht zijn.

Einde

Preek van Edwards over 1 Kor. 15:25,26. Overgenomen uit Overjarig koren, maart 1969. "Want Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben".

...En de poorten der hel zullen Zijn gemeente niet zullen overweldigen, Matth. 16:18. Christus zegepraalde heerlijk over Zijn vijanden door een opmerkelijke voorspoed van Zijn Evangelie. Kort na Zijn hemelvaart werden duizenden in Jeruzalem en in alle delen van de wereld van de duisternis tot het licht en van de macht des satans tot God bekeerd. Zijn Woord ging voort en was voorspoedig en Zijn kerk bloeide en kreeg de overhand ondanks al de tegenstand van de heidenwereld. Ondanks alles wat de wijsgeren en andere geleerden, keizers en andere vorsten konden doen, al verenigden ze al hun macht, wierp het Evangelie satan's oude heidense koninkrijk omver, in heel het Romeinse rijk, wat toen het voornaamste deel van de wereld was.

In plaats van één volk, werd nu het grootste deel der volkeren van de toen bekende wereld, bekend gemaakt met het Evangelie. En nadat de Kerk veel eeuwen in de woestijn van het Pausdom grotendeels verborgen had gelegen en de Antichristelijke vervolgingen haar dreigden uit te roeien, openbaarde Christus Zijn verhoging door in Zijn Voorzienigheid Zijn Kerk te doen herleven door de Reformatie.

Ook zal Hij nog veel heerlijker triomferen over satan en al zijn instrumenten, nl. over de machtige koninkrijken, die zich nog tegen het Koninkrijk van Christus verheffen, in de tijd, dat de Antichrist zal vallen en die heerlijke tijden zullen aanbreken, waarvan in de Heilige Schrift zo veel malen geprofeteerd wordt. Dan zal de steen, die afgehouden werd zonder handen, al die koninkrijken neerslaan en verbrijzelen. Ze zullen worden als kaf van de dorsvloer des zomers, en de wind zal ze wegnemen, dat er geen plaats voor hen gevonden wordt en de steen, die ze sloeg, zal tot een grote berg worden en de gehele aarde vervullen. Daniël 2 : 34-35. "En dan zullen de koninkrijken der wereld geworden zijn onzes Heeren en van Zijn Christus en Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid". Openbaring 11:15, Daniël 2:44.

Christus' Koninkrijk zal het laatste en enige algemene Koninkrijk zijn, hetgeen Hem als de Erfgenaam van de wereld gegeven is. Welke grote werken de satan ook gedaan heeft, het einde van alles, wanneer alle dingen in de laatste eeuwen van de wereld zullen voltooid worden, zal zijn dat het heerlijk Koninkrijk in gerechtigheid en heiligheid, in liefde en vrede, alleen en overal gevestigd zal zijn. Zo profeteert Daniël ervan hoofdstuk 7:13,14,27: "Ik zag in de nachtgezichten en zie, er kwam Een met de wolken des hemels als eens mensen Zoon en Hij kwam tot de Oude van dagen en zij deden Hem voor Dezelfen naderen. En Hem werd gegeven heerschappij en eer en het Koninkrijk, dat Hem alle volken, natiën en tongen eren zouden. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal; en Zijn Koninkrijk zal niet verdorven worden. Maar het Rijk en de heerschappij en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel zal gegeven worden aan het volk der heiligen der hoge plaatsen, welks Rijk een eeuwig Rijk zijn zal en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen".

Dan zal Christus werkelijk boven al het kwade heerlijk verhoogd zijn en dan zullen al de heiligen op de aarde en in de hemel heerlijk in Hem zegevieren en zingen: "Hallelujah! De zaligheid en de heerlijkheid en de eer en de kracht zij den Heere onzen God. Want Zijn oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig, dewijl Hij de grote hoer geoordeeld heeft die de aarde verdorven heeft met haar hoerij en Hij het bloed Zijner

dienaren van haar hand gewroken heeft. Hallelujah! Want de Heere de almachtige God, heeft als Koning geheerst", Openbaring 19:1-6

VISIE VAN J.C. PHILPOT

Hoewel het m'n bedoeling was om deze brochure hiermee te besluiten, kan ik het niet laten om er nog een stuk aan toe te voegen van J.C. Philpot, 1802-1869, hoofdredacteur van de Gospel Standard, 'De evangelische Standaard'. Philpot was Baptist en had een andere visie op de uitwendige roeping dan Edwards. Maar hun uitleg van Openbaring 20 was dezelfde. Onpartijdig, worstelend in het gebed om de zin en de mening van de Heilige Geest te mogen verstaan. En om niets anders te zoeken dan de wil en het woord des Heeren te beleven. En de belofte voor Christus' Kerk als een dierbaar juweel en onderpand, ongeschonden en onverminkt aan het nageslacht door te geven. Philpot schreef zijn visie in de 'Gospel Standard' van mei 1854 tot oktober 1854. Het was een reactie op de boeken van een zekere Dr. Cumming over 'De tekenen der tijden'. Philpots artikelen zijn later herdrukt met de titel: Mr. J.C. Philpot's Reviews door W. Thomas. Het is te betreuren dat de uitleg van teksten die voor de hele Kerk zo moedgevend zijn nooit in het Nederlands vertaald werden. Hieronder volgt een fragmentarisch uittreksel.

I.
Pag. 5 Grote gebeurtenissen in de Voorzienigheid werpen haar schaduw voor zich uit.

Pag. 7 Onvervulde Profetie is voor sommigen van Gods volk een dode letter, voor anderen is het juist tot verlevendiging. Wij moeten soms uit de cirkel van onze eigen bevinding uitgaan en uitzien naar de verwachting van Gods Kerk.

Pag. 10-18 Wij zijn nu onder de 6^e fiool. Er mag twijfel zijn over de precieze perioden van de fiolen, maar de 6^e fiool betekent volgens de beste schrijvers de val van het Turkse Rijk. Deze fiool begon ongeveer 1820 toen Ali Pacha de revolutie tegen de Sultan begon.

De Eufraat is hier een zinnebeeld van het Turkse Rijk. Het uitdrogen van haar wateren is een langzaam proces door de verschroeiende zonnestralen.

'Opdat bereid zal worden de weg der koningen van het oosten'. Zij komen niet ván het oosten, maar de Griekse tekst betekent: koningen die van het oosten zijn. Het betekent de terug keer van de Joden die in het Oosten weer een eigen volk, natie zullen uitmaken. Geen plotselinge gebeurtenis, maar een graduele voorbereiding, in fasen, Deut. 30:1-5. Jesaja 11:11-14, Ezech. 37:19-28, Zach. 10:6+10. Het duurt jaren eer die voorbereiding voltooid wordt. Er zijn alle reden te geloven dat Babylon eerst moet vallen, voor dit voltooid wordt, Jesaja 14.

De Sultan heeft Palestina in handen gegeven van Rothschild, een Joodse bankier, als onderpand voor een lening. Dit is een begin.

Pag. 19. Het tweede deel van de 6^e fiool is de uitgang van 3 geesten der duivelen:

1. De draak = Satan; zijn geest is 'infidelity', *ONGELOOF*, vindt zijn oorsprong in de Franse Revolutie. [waaruit het Marxisme, -Communisme- en Nazisme voortgekomen is, Vert.]
2. Het Beest = *Burgerlijk en politiek Rome* [de naties die hun macht eertijds aan de Roomse kerk gaven, Vert.]; zijn geest is republikenisme, socialisme, chartisme, [een democratische beweging in Engeland 1837-1848] etc.
3. De valse Profeet = Roomse vleeselijke priesterschap; zijn geest is paperij, meer duidelijk: *de priesterlijke macht*. Deze is dezelfde als het Beest wat het Lam gelijk is, hfd. 13:11-13.

Deze 3 voornoemde machten: elke macht tegen Christus, noem ik samen de Antichrist. Zij verzamelen zich te Armageddon.

Pag. 26. De vertroostende stem van Christus: "Zie Ik kom als een dief", geeft te kennen dat het een zeer ongevoelige en diepe slaap is waar de kerken in gevallen zijn.

Pag. 29. De 7^e fiool. Het getal zeven is, door de gehele Heilige Schrift, we kunnen bijna zeggen een heilig getal. Maar naast het verborgen karakter duidt het volkomenheid aan. Zo zijn er in de Openbaring 7 bazuinen, 7 donderslagen, 7 zegels en 7 fiolen, allen aanduidend volkomenheid van doel en handeling. De zevende bazuin houdt in zich de zeven fiolen, zoals we hiervoor reeds hebben gezegd. Ze zijn om zo te zeggen de 7 tonen van de laatste bazuin, zodat de zevende fiool de laatste stoot van de laatste bazuin is. Ze eindigt als de zevende fiool is leeggegoten. Dan wordt de stem vervuld: "Het is geschied". Daarmee brengt de Heere ten onder die de aarde verdorven hebben en kondigt het Koninkrijk der rechtvaardigheid en vrede aan.

U zult zich herinneren dat we de inhoud van de zevende fiool in twee delen verdeelden:

1. De eerste sprenkelen.
2. De volle uitwerking.

De volle uitwerking is in hoofdzaak nog toekomstig en daarom geven we de uitleg ervan met enige aarzeling. Onze overdenking komt, naar we geloven, overeen met de Heilige Schrift en de tekenen der tijden. Toch bedenken we, en wensen dat onze lezers hetzelfde doen, dat grote onzekerheid noodzakelijk rust op iedere uitleg van gebeurtenissen die zo verborgen zijn aangegeven en nu nog begraven zijn in een onzekere toekomst.

'Stemmen, donderslagen en bliksemen tekenen ons de stormen en beroeringen in de politieke sfeer. Misschien zijn de beginselen ervan begonnen in de februari revolutie van 1848.

We gaan nu verder met de belangrijkste gebeurtenissen van de zevende fiool, namelijk de *grote aardbeving*. Met aardbeving wordt hier niet bedoeld een letterlijke beweging van de aarde, maar een zedelijke omwenteling in aard en gevolgen gelijk aan dat natuurverschijnsel. Met andere woorden we zien hierin een politieke REVOLUTIE. Wat brengt een natuurlijke aardbeving voort? Verborgen vuur dat een uitlaat zoekt. En wordt een revolutie niet aan dezelfde oorzaak toegeschreven? Europa heeft verschrikkelijk revoluties gekend; die verschrikkingen zijn niet mogelijk in een taal te beschrijven. Maar als we het profetisch woord geloven, zal de revolutie onder de zevende fiool deze allen overtreffen en zal zich over heel Europa verbreiden en ieder deel van het *oude*

Romeinse Rijk aantasten. Hoelang het duren zal weten we niet, maar het zal ontzettend zijn, want het zal de grootste zijn sinds er mensen op aarde waren.

Het sluit ook burgeroorlogen in.

Na 1848 zijn er pogingen om te komen tot een GROTE EUROPESE GEMEENSCHAP. Wereldse politieken dromen van een fusie van de gescheiden nationaliteiten. Deze fusie moet dan het 1000 jarig rijk van vrede en voorspoed brengen. Maar zo'n Unie sterkt alleen de goddeloosheid. Hoe sterker de banden, hoe algemener de gezamenlijke val, door revolutie van de werkende stand.

Pag. 35. Het schrikbewind in de eerste Franse revolutie 1789, is hiermee te vergelijken, maar dit schrikbewind zal zich over Europa verbreiden en iedere troon en instelling wegvagen. Het gevolg van deze vreselijke revolutie: "En de grote stad is in drie delen gescheurd". Met de grote stad wordt niet letterlijke Rome bedoeld, maar het Kerkelijk Roomse Wereldrijk.

"De grote stad" is Babylon, zoals de engel tegen Johannes zei: "En de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde".

De grootste kracht van de aardbeving zal, naar wij geloven, het Pauselijk Europa treffen, dat is dus, de staten op het vasteland, die de Roomse godsdienst belijden verdeeld in Italië, Frankrijk en Duitsland. Door die wereldwijde revolutie wordt het *Kerkelijk Roomse Rijk getroffen, dat is Babylon*.

Bij een letterlijke aardbeving zijn er de centrale schok en de verder verwijderde bevingen. De roomse staten van Europa zullen, naar we geloven, de centrale zetel van de schok zijn, maar de bevingen zullen iedere natie van het voormalige Romeinse rijk treffen.

Omdat niet kan worden gezegd dat Rome nu kerkelijk over Brittannië regeert, mogen we voor ons land hopen op vrijwaring van de volle schok, maar zeker niet voor de vernielende gevolgen.

Nadat de aardbeving is voorbijgegaan en omdat de mensen niet zonder regering kunnen leven en de menigte altijd onder het juk van hun leiders komt, zullen er uit de algemene verwoesting drie leidende mogendheden opkomen, want "de grote stad is in drie delen gescheurd". We aarzelen hier bijna om een mening te geven welke deze mogendheden zullen zijn. Ziende op ras, taal, natuurlijke grenzen enz. zijn we geneigd te denken dat het Frankrijk, Duitsland en Italië zullen zijn en meest waarschijnlijk als krachtige republieken, want daar de revolutie door de massa is veroorzaakt, kan er geen andere regeringsvorm worden ingesteld.

Pag. 37. Het volgende voorval dat rechtstreeks uit de aardbeving voortkomt is de val der steden, "En de steden der heidenen zijn gevallen". Dit duidt de val aan van de godsdienstige instellingen door heel Europa. Er is een duidelijk onderscheid tussen "de grote stad" en de "steden der heidenen". De 'grote stad' schijnt dat deel van het oude Romeinse rijk aan te duiden waar het pausdom de overhand heeft en met de 'steden der heidenen' worden die delen ervan bedoeld, die zich aan het Pauselijk juk onttrokken hebben. Dit sluit Engeland, Holland enz. in; in één woord, alle naties van *het oude Westelijk Romeinse Rijk*.

Als het woord 'steden' de burgerlijke instelling insluit, zullen ook de troon en de adel vallen door de schok.

Zij die hun land liefhebben zullen zich afvragen: 'Wat zal er met Engeland gebeuren'? Het is moeilijk zo'n vraag te beantwoorden. Profetie omschrijft de kleine

bijzonderheden niet. Ze geeft de groten lijnen weer en de algemene gevolgen. Maar, hoewel we reeds onze hoop hebben laten blijken dat de volle schok haar gespaard zal blijven, toch is er een uitdrukking die ons duidelijk toeschijnt op ons geliefde vaderland betrekking te hebben. "En alle eiland is gevloeden en de bergen zijn niet gevonden". Dat moet natuurlijk niet letterlijk verstaan worden. Het eiland Engeland zal niet in de Atlantische oceaan verdwijnen en de Alpen niet in de vlakten verzinken; maar Engeland als eilandenmacht zal ophouden te zijn wat het nu is, een onafhankelijke natie. Ze zal zó zijn verenigd met het vaste land òf als bondgenoot, òf als verbonden ermee als tak van een grote republiek, dat ze haar tegenwoordige geïsoleerde positie verliest. Stoom en elektriciteit, en haar tegenwoordige bondgenoten hebben haar reeds verbonden. En als heel Europa republikeins wordt zal ze zich zo met de drie grote machten verbreederen dat ze nauwelijks een onafhankelijke positie kan handhaven.

"En de bergen", die nu de Europese volken scheiden, "zijn niet gevonden". Toen Lodewijk XIV zijn kleinzoon op de Spaanse troon plaatste zei hij: "De Pyreneeën bestaan niet meer".

Wat een commentaar op deze woorden! Wij moeten niet veronderstellen dat hier werkelijke eilanden en bergen bedoeld worden. Nee, het zijn profetische tekenen die een zedelijke en figuurlijke uitleg vereisen.

Pag. 38-40. De volgende gebeurtenis is de plaag des hagels: "En een grote hagel, elk als een talentpond zwaar, viel neder uit de hemel op de mensen; en de mensen lasterden God vanwege de plaag des hagels; want deszelfs plaag was zeer groot". We moeten wel bedenken dat de taal hier strikt symbolisch is. Van een letterlijke hagelstorm waarvan iedere steen een talent zou wegen, is geheel geen sprake. Als er zo'n gebeurtenis plaatsvond, welk zedelijk resultaat zou eruit volgen? Het zou veel verwoesting aanrichten waar het zou vallen, maar als het voorbij was, zou het geen blijvende gevolgen hebben voor wat betreft de toestand der naties.

Wat verstaan we er dan onder? Waarvan is het een vermoedelijk teken? Waar vandaan komt de hagel? Uit het ijzige noorden. We zien het dus als een teken van een inval uit het noorden. En wat is meer waarschijnlijk dan een Russische invasie in Europa? Dit is altijd het heersende Russische verlangen geweest van de keizer tot de geringste lijfeigene toe". Ook doet de aardrijkskundige plaats van het Russische rijk in het barre noorden haar verlangen naar de warme vruchtbare vlakten van het zonnige zuiden. En een blik op de kaart toont dat Rusland dringend uitgangen nodig heeft en afzetgebied voor haar vloten en handel. Hieruit komt al haar opdringen in de Zwarte Zee en Baltische Zee voort. Terwijl de rest van Europa zich nu bijna 40 jaar (1854) vredig gedraagt, heeft Rusland de pauze gebruikt voor oorlogsvoorbereiding. Het is waar, ze is pas teruggehouden en we geloven dat ze nog enige tijd zal worden teruggehouden. De tegenwoordige pogingen van Rusland *zijn voortijdig*. 'De zieke man' zoals de tsaar Turkije noemde, heeft de legers van de tsaar zonder hulp van anderen teruggeslagen; en de kracht en het bondgenootschap van de twee grote westerse machten, Engeland en Frankrijk, maken tegenwoordig succes van Rusland, menselijkerwijs gesproken, onmogelijk. Maar als de aardbeving gekomen is, en het tegenwoordige gelaat van Europa veranderd heeft en de tegenwoordige verbonden ontbonden heeft en de Romeinse aarde met bloed en verwarring vervuld heeft, dán komt de plaag van de hagel.

Rusland kan haar tijd afwachten. Ze heeft een politiek van langzaam maar zeker. De zevende fiool zal zich over vele jaren uitstrekken.

Maar als de geweldige revolutie waarvan we spraken, over Europa is heen geraasd, al de tegenwoordige hinderpalen neergehaald heeft, Engeland geschud, Frankrijk in beroering gebracht en Duitsland verwoest en de tegenwoordige bondgenootschappen vernietigd heeft, wat een kans dan voor de soevereine Tsaar de gelegenheid waar te nemen van de algemene machteloosheid der volken om op te marcheren, zogenaamd om de monarchie en orde te herstellen. Maar deze grijper naar de macht zal zonder beperking het hele vasteland tiranniseren.

Het tegenwoordige geslacht zal de plaag van de hagel niet voelen, maar als onze uitleg goed is, dan is er alle reden om te geloven dat onder de plagen van de zevende fiool, er een invasie zal zijn van de verwoestende horden uit het ijzige noorden.

We denken niet dat de Slavische volken West-Europa blijvend zullen bezetten. Het is de meest kwellende gebeurtenis die het menselijk ras kan overkomen. De aard van een hagelstorm is voorbijgaand. Zodat deze invasie uit het noorden slechts over Europa zal vagen om niet lang te duren.

Als we de profetische rol goed lezen dan is Ruslands val in een andere plaats voorbestemd dan in Europa. De bergen van Palestina zullen getuigen zijn van de val van "de Koning van het Noorden, want daar zal hij tot zijn einde komen en geen helper hebben".

II. "Gospel Standard", oktober en november 1854.

Pag. 41-43. De val van Babylon is de belangrijkste gebeurtenis van de 7^e fiool. De val van Babylon is de verlossing van de Kerk, Openbaring 18. 'En dezelfde hand die de sluwe, oude hoer in het verderf stort, die wederrechtelijk haar plaats ingenomen had en zich de Bruid des Lams noemde, doet het in het stof gebogen en vervallen Sion opstaan'. Babylon is de Roomse kerk, volgens de gezonde en beste uitleggers. Sommige moderne uitleggers ontkennen dit. Zij veronderstellen dat Babel herbouwd zal worden. [Het plaatselijk Babel is inderdaad herbouwd door Saddam Hoessein, 1980-1990. En het figuurlijk Babel is óók herrezen, namelijk het democratisch-socialistisch Verenigd Europa, vanaf 1992, Vert.]

In hoofdstuk 17 wordt het Beest beschreven en een hoer die erop zit. Die hoer is de valse kerk, dronken van het bloed der heiligen, door de pauselijke bullen. Haar hoofdzetel is Rome, op 7 bergen gebouwd. Het Beest uit Openbaring 71 is niet de Pauselijke Antichrist, maar een ONGELOOF-Antichrist. Ons inzicht is hier anders dan de algemene gedachtengang.

Pag. 55-70. Een Beest in de Schrift is de burgerlijke macht, Daniël 7. Het Beest uit Openbaring 13 had 7 hoornen. Het betekent 7 regeringsvormen. Het 6^e was het Romeinse Keizerrijk. Over het 7^e is veel verschil. Naar mijn mening betekent het de Pauselijke, wereldlijke, soevereine regering, die in naam opkwam in 800, maar z'n volkomen macht pas krijgt rond 1278

De Paus is nu nog in naam een wereldlijk vorst. [Dit bleef zo tot 1870, daarna werd de Kerkelijke Staat bij Italië ingelijfd. Maar in 1929 werd de Paus wéér een wereldlijk soeverein, Vert.]

Het 8e hoofd komt nog, Openbaring 17:11. Het is Ongeloof-Antichrist. Als die regeert zal het de Paus van zich afwerpen. Het zijn de 10 koningen, die eerst Rooms, maar dan Antichristelijk zullen worden. Hiermee is de val van Babylon verbonden.

Het Beest –met het 8^e hoofd- strijdt ook tegen Christus in de grote slag te Armageddon, hoofdstuk 16 en 19. Christus zal het Beest met vuur verbranden.

Of het 8^e hoofd een systeem of een persoon is, kan ik niet onderscheiden; wellicht een systeem, *wellicht een systeem van ongeloof en socialisme*, wat korte tijd zal regeren.

De 2 getuigen worden door hem gedood, *niet letterlijk, maar burgerlijk*.

Hij doet de laatste aanval tegen de Heiligen des Allerhoogsten. Zijn korte regering zal vreselijk zijn.

De 10 hoornen van het Beest zijn de 10 koningen. Die 10 vertegenwoordigen de leidende machten van het vroegere Romeinse Rijk, in zijn vernieuwde Ongeloofs-vorm, onder leiding van het Beest. Ze verwoesten Babylon en strijden tegen Christus.

Maar Christus, als het Woord Gods, zal hen verslaan door het zwaard Zijns Monds, Openbaring 19:19. De hemel, apostelen en profeten zullen zich over Babylons val verblijden.

'Dit is de val van de Antichrist en zal waarschijnlijk spoedig plaats vinden na de opkomst van het Beest en de vereniging van hun macht door de toetreding van de 10 koningen, De hemel met de heilige apostelen en profeten zullen zich over haar verheugen, wanneer God Zich aan hen heeft gewroken. Hier dan leggen wij onze poen neer. En sluiten ons profetisch onderzoek. Hoewel er nog verscheiden punten van groot belang zijn om op te helderen, zoals de waarschijnlijke volgorde van deze gebeurtenissen, hun verband met andere profetieën in de gewijde Rollen, de totale ondergang van het Beest, etc., maar omdat de discussie over deze punten ons kan trekken op betwistbaar gebied en woordenstrijd, denken we dat het 't beste is om hier het onderwerp te besluiten.

Nu wij een groot gedeelte van Philpot's visie kunnen vergelijken met de historie is het niet zo moeilijk om vast te stellen waarin hij onvolledig is en wat er letterlijk van uitgekomen is. Niets wat zo duidelijk vervuld is dan de verwoestende revoluties die Europa op z'n kop hebben gezet vanaf 1848 en die uitmonden in de 1^e wereldoorlog, 1914-1918. Europa verenigde zich schijnbaar in de Volkerenbond, met het Vredespaleis te Den Haag als symbool. De uitslag was de 2^e wereldoorlog van 1938-1945. Precies wat Philpot schreef, het centrum daarvan lag in de Pauselijke landen van het Vasteland van Europa. Denk ook om de as Berlijn-Rome.

Dáár lag ook het Armageddon, een Hebreeuws woord wat rouw onder de Joden betekent. Is dit niet duidelijk vervuld in de Holocaust? Het ontzagelijke offer wat de Joden aangedaan is? Over dit woord schrijft Philpot verder niets.

Wat Philpot wèl voorzegt heeft, is de invasie van de Russen over Europa. Dit onderwerp heb ik bij geen enkele uitlegger over Openbaring aangetroffen! Hij beschrijft de invasie onder leiding van de Tsaren. Philpot vergeet te bedenken dat de revolutie óók Rusland zal omkeren en het huis van de Tsaren wegvegen. De historie heeft geleerd dat het leidend beginsel het Communisme is geweest, wat de laatste helft van de 20^e eeuw Europa en de wereld heeft geteisterd. Tevens vermeldt Philpot dat de Russische macht tot zijn einde zal komen op de bergen van Israël en geen helper zal hebben. Philpot zinspeelt op Daniël 11:45. Ruslands leger is niet in Israël gekomen, maar de Arabische

landen zijn tot de tanden toe bewapend door Rusland. Behalve al de militaire adviseurs die de leiding achter de schermen hadden. Het is wel opmerkelijk dat Ruslands macht op het ogenblik 'zonder hand verbroken wordt en hij geen helper heeft'. Tijdens dit schrijven 8-2-'90 wordt het 1-partijen-stelsel in Rusland veroordeeld.

Philpots visie over de regering van het 8^e hoofd van het Beest kan verschillend beoordeeld worden. Als het nog moet komen, dan zou het Verenigd Europa onder leiding komen te staan van een tyran die de Kerk des Heeren 3,5 jaar zal verdrukken. Daarna zal de Heere Jezus hem door Zijn gerichten overwinnen en dit systeem van de aarde verdoen.

Maar het kan ook wezen dat hetgeen Philpot heeft verklaard van het 8^e hoofd van het Beest, namelijk van de Ongeloof-antichrist, vervuld is geworden in het Marxisme en Nazisme, waaronder de wereld zozeer geleden heeft, het Jodendom vernietigd moest worden en de Kerk des Heeren vervolgd werd.

Hoe dit ook zij, thans wordt Europa geleid door een sociaal-democratisch beginsel, wat wij zeker wel mogen rangschikken onder het 8e hoofd van het Politieke Beest. Hoelang dit hoofd nog stand zal houden weten we niet, **maar één ding is zeker en gewis, 'hij is uit de zeven, en gaat ten verderve'**. 'Het Lam zal hen overwinnen, want het is een Heere der heren en een Koning der koningen; en die met Hem zijn, de geroepen en uitverkoren gelovigen', Openbaring 17:11,14.

Maar ik haast me om er iets bij te schrijven. Die overwinning van Christus wordt beschreven in Openbaring 19 met bijna dezelfde woorden als het eindgericht. En wat houdt dat niet in? Ik kan niet anders dan met vrees en beven er aan denken. Soms durf ik er bijna niet meer aan te denken, want je verstand zou het begeven. Wie, wie zal het overleven? De ondergang van de Joodse wereld, -de Joodse natie- ging samen met ontzaglijke gerichten, vooral over Jeruzalem. De ondergang van de Romeinse wereld ging samen met vreselijke oordelen. Het oordeel over de -voorheen- Pauselijke gebieden deed stromen bloed vloeien. Wat zal het gericht inhouden over het Antichristelijke Beest in al z'n verschillende schakeringen?

Maar er is nog een andere kant. 'De valse Profeet', alle valse godsdiensten, inclusief het afvallig christendom kunnen niet uitgeroeid worden met politieke straffen. Daarom wordt Christus vertoond aan Johannes als het Woord Gods, rijdend op het witte paard van het eeuwig Evangelie. Het doel van het Woord is de ondergang van alle valse godsdienst, opdat Christus alleen aanbeden en verheerlijkt zal worden. Ook hierin zal Christus Zijn doel bereiken. Het is waar, nu zien wij daar nog niets van, maar als onze ogen des geloofs geopend worden, zien wij Jezus, verhoogd aan de rechterhand des Vader. Hij houdt getrouw Zijn woord.

"Wij zien nog niet dat Hem alle dingen onderworpen zijn, maar de dag komt dat het van allen gezien zal worden dat Jezus alle macht gegeven is in hemel en op aarde. Dat de wereld Zijn macht en gezag zal erkennen en er een algemene heerschappij van vrede en gerechtigheid zal aanschouwd worden op aarde; en de godzaligen zullen juichen dat alle dingen aan Jezus voeten gelegd zijn. Het moge moeilijk vallen te geloven en velen zullen het ontkennen. Maar God heeft gezegd, -en Hij is waarachtig en alle mens leugenachtig- 'Zo waarachtig als Ik leef, de aarde zal met Mijn heerlijkheid vervuld worden' en 'de aarde zal vol van de kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren de bodem

der zee bedekken'. De dag komt des Heeren belofte vervuld wordt. Maar nog is het zo niet en de tijd wanneer is ons onbekend".

Dit schrijft Philpot in '20 Verzamelde leerredenen', blz. 39; preek over Hebr. 2:8.

Tot slot volgt nu de visie van Philpot uit zijn boek: 'De Heere Jezus als de gekroonde Koning van Sion'. Een artikelserie geschreven rond 1860. De artikelen zijn in 1976 verschenen in "De Wachter Sions", 23e jaargang No 43, 45, 47.

IV. Maar nu gaan we over naar een moeilijker en gevoeliger terrein: de toekomstige omvang van de Middelaarsregering.

*Reeds in de aanvang gaven we uitdrukking aan ons vaste geloof, dat dit zal te boven gaan alles wat hierover ooit getuigt, gezien of geweten zal zijn. **Te beweren, zoals sommigen nu doen, dat het heden de duizendjarige bedeling is, en dat we geen andere hebben te verwachten, is één van die teugelloze, onbesuisde, onschriftuurlijke verklaringen, die gaarne verwacht worden door mensen die het waarachtig en bijzonder Zoonschap van onze aanbiddelijke Heere loochenen. Kan dan niets hen bevredigen dan Jezus Zijn vele kronen te ontnemen?** Openbaring 19:12. Eerst beroven zij Hem van Zijn dierbaarste en eeuwige kroon, dat Hij is "de Zoon van de Vader in waarheid en liefde" en nu willen zij een andere van Zijn hoofd stoten en willen niet toestaan dat alle volken Hem zullen zegenen, of 'dat de ganse wereld vervuld worde met Zijn heerlijkheid'. Dat Christus zal regeren in, een totnogtoe, ongekende omvang, is zo duidelijk geopenbaard in het Woord der Waarheid, dat naar onze mening, niets dan het meest brute ongeloof of ingewortelde vooroordeel het kan loochenen. Of deze regering een Persoonlijke- of een geestelijke regering zal zijn, daarover zullen we niet spreken. Het is het onderwerp van veel twist geweest, en ons doel is niet omstreden vraagstukken te bespreken, maar om uit een gelovig hart, datgene voort te brengen, dat tot stichting dient, opdat het genade aan onze lezers mocht verlenen.* Maar we kunnen het onderwerp niet voorbij lopen zonder twee overtuigingen voor te stellen, zo ver als het voor ons geestelijk verstand is geopend geworden:

1. Dat de regering van Jezus zal zijn van zee tot zee en van kust tot kust; en
2. Dat deze regering, hetzij *Persoonlijk of geestelijk*, in volle overeenstemming zal zijn met elke Evangelische leerstelling, elke hemelse waarheid, en elk deel van de levende bevinding.

We stellen ons geen vleselijk koninkrijk voor, noch stemmen met diegenen overeen, die door hun wereldse opvattingen van Christus' toekomstige regering, zoveel hebben bijgedragen om de harten van Gods volk hier tegen in te nemen. De mens moet steeds blijven wat hij is, een arm, gevallen, zondig schepsel, die alleen door het bloed van Christus kan behouden worden en die de Geest van Christus alleen wederbaart. Wat de gezegende Geest kan doen, wanneer Hij overvloedig wordt uitgestort, werd gezien op de dag van het Pinksterfeest. Geen vleselijk paradijs, geen aardse genoegens, geen wereldlijke tronen of scepters, geen rivieren van melk en honing in letterlijke zin, geen hoeveelheden van tarwe, wijn of olie, geen menigte kleinvee van schapen en runderen, hetzij weinig of veel, nu of hiernamaals, kunnen de zielen verzadigen van diegenen die zullen komen en zingen in het hemels Jeruzalem en komen gevlogen tot de goedheid des Heeren. Tenzij hun ziel is als een gewaterde hof, bewaterd met het bloed en de

liefde van het Lam, Gods volk zou niet, ja kon niet, met Zijn goedheid verzadigd worden, Jeremia 31:12-14.

Er zal een overvloed van *aardse vrede* en tijdelijke welstand zijn in die gelukkige dagen, wanneer de mensen 'hun zwaarden zullen slaan tot spaden en hunne spiezen tot sikkelen'; wanneer "het ene volk tegen het andere volk niet meer het zwaard zal opheffen en geen krijg meer zullen leren. Maar wanneer de ganse aarde zal vervuld zijn met de heerlijkheid des Heeren, dan kan het geen andere heerlijkheid zijn dan die nu door de heiligen wordt gezien: "Want God, Die gezegd, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting van de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus," 2 Kor. 4:6. Dit moet een geestelijke heerlijkheid zijn overeenkomstig het getuigenis van de apostel: "En wij allen met ongedekten aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren Geest" Kor. 3:18. Maar terwijl we geloven dat er van de toekomstige heerlijkheid van het Koninkrijk van Christus, de Middelaar een zodanige openbaring zal komen, waarvan de aarde nog nimmer getuige is geweest, maar die al de profeten in hun hoogste lofzangen als met een éénparige stem hebben voorspeld, toch willen we onszelf nauwkeurig wachten voor enige voorspelling aangaande *de tijd of de wijze van haar vervulling*. Toen de discipelen hun opgestane Meester voegen: "Heere, zult Gij in deze tijd aan Israël het Koninkrijk weder oprichten?" Wat was Zijn antwoord? "En Hij zeide tot hen: Het komt u niet toe te weten de tijden of gelegenheden, die de 'Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft," Hand. 1:6,7. Hij zei niet dat het koninkrijk aan Israël nooit weer opgericht zou worden, maar beteugelde hun nieuwsgierigheid inzake Gods vrijmachtige beschikking over de tijden en gelegenheden, en vermaande hen als bij gevolgtrekking zich niet over te geven aan ijdele dromen van een aards koninkrijk waarin zij macht en een ambt zouden bekleden; maar richtte hun geloof op de beloofde gave van de Heilige Geest; en op hun eigen persoonlijk getuigenis van Hem -een getuigenis van geloof en lijden-, tot aan de einden der aarde.

Niets heeft meer verachting op de profetieën van het Oude- en Nieuwe Testament geworpen, dan de ontelbare vermetele pogingen om *jaar en dag* voor hun vervulling vast te stellen; want de tevoren aangekondigde dagen werden gelogenstraft. Doordat de gebeurtenissen dan niet plaats vonden, heeft men uit deze misvattingen aanleiding genomen om de profetieën zelf in diskrediet te brengen. Daarom durven wij geen jaar of dag bepalen voor de vervulling van maar een enkele onvervulde voorzegging.

Noch ook ondernemen we het, in ons hart enig denkbeeld te vormen van de *wijze* waarop de Heere zal vervullen wat Hij heeft beloofd. Maar dit willen we zeggen, dat we geen vertrouwen hebben in zedingsinspanningen, *tenminste* zoals men deze tegenwoordig beoefent; noch hebben wij enige hoop dat door grote gemengde verenigingen van gelovigen en ongelovigen, noch door een of ander hinderlijke, wereldlijke organisatie met contributies en donaties, schutsheren, voorzitters, secretarissen en afgevaardigden, noch door wat men noemt herlevingen, of verenigde gebeds samenkomsten, noch door andere dergelijke middelen de heerlijkheid van de Zoon van God op aarde zal gaan schitteren.

De Heere zal Zijn eigen weg nemen, zowel als Zijn eigen tijd. Geen vleselijke arm zal de kroon op Zijn hoofd zetten, zoals geen vleselijke arm die kan afnemen. Welke

pogingen de mens ook mag aanwenden totdat "de Geest uit de hoogte op ons is uitgegoten", zal de woestijn geen vruchtbaar veld zijn.

Maar 'wanneer Hij weder voor de tweede maal Zijn hand aanwenden zal, om te vergaderen het overblijfsel Zijns volks', dan zal Zijn eigen weg opeens de machtigste, de wijste en de beste zijn; en die volbracht zijnde, dan zal de ganse vervulling van Zijn eeuwige beloften ter verheerlijking van Zijn geliefde Zoon niet alleen in de allernauwkeurigste overeenstemming zijn met het Woord der genade, maar ook in harmonie of volle overeenstemming met elke heerlijke volmaaktheid van een Drie-enig God.

Wij weten door smartelijke ervaring hoe ongeloof en trouweloosheid strijden tegen dit getuigenis van God aangaande de openbare heerlijkheid van Zijn geliefde Zoon op aarde. Maar wanneer we dan zóveel ongeloof in onszelf gevoelen, kan het ons dan verwonderen dat er in de laatste dagen zouden zijn "spotters, die naar hun eigen begeerlijkheden zullen wandelen en zeggen: Waar is de belofte Zijner toekomst? Want van die dag, dat de vaderen ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo gelijk van het begin der schepping," 2 Petrus 3:3, 4. Wanneer men de ogen van het verstand vestigt op de zichtbare dingen, en ziet dat "alle dingen blijven zoals ze waren vanaf het begin der schepping", verzet zich de mens zich van nature tegen de openbaringen van God in Zijn Woord, dat er zullen zijn "nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waarop gerechtigheid zal wonen". En als ze niet kunnen noch openlijk durven loochenen "het getuigenis van Jezus, Die de wàre "Geest der profetie" is, dan verzwakken en redeneren zij de duidelijke taal van de Heilige Geest zódanig weg dat het neer komt op een feitelijke loochening van Zijn Koningschap en heerlijkheid die méér is dan haar tegenwoordige openbaring.

Geen hart is van nature meer ongelovig dan hetwelk in onze boezem klopt; *maar we kunnen en durven ons niet verzetten tegen het getuigenis Gods, dat, als het ware, kracht op ons uitoefent naarmate we het heilig Blad onderzoeken.* Wanneer we bijvoorbeeld zulk een getuigenis lezen als dit: "De aarde zal vol van de kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken", Jesaja 11:9, dan vragen we onszelf af: "Zijn dit woorden van Hem, die niet liegen kan"? Zeker staan ze zó in het boek Gods. Maar zijn ze vervuld? Is de aarde op het huidig moment, zo vol van de kennis des Heeren, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken? Hoe bedekken de wateren de bodem van de zee, gedeeltelijk of volledig? Wie kan zeggen dat de kennis des Heeren, die kennis waarvan Jezus zei dat zij is "het eeuwige leven", Johannes 17:3, Engeland volledig bedekt, of een stad, of een huis, of een geheel gezin daarin? Dan moeten we, óf geloven aan de toekomstige vervulling van zulk een belofte, óf loochenen dat God meent wat Hij zegt. Zie dan hoe de zaak staat. Een zaak die ons meermalen tot het diepst van de ziel op de proef gesteld heeft. De onderwerping des geloofs, of de loochening des ongeloofts. Er is geen andere mogelijkheid. Hoe is het bij u, lezer?

Maar neem een andere getuigenis. "In Zijne dagen zal de rechtvaardige bloeien, en de veelheid van vrede, tot de maan niet meer zij. En Hij zal heersen van de zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde," Psalm 72:7,8. En wederom: "Ja, alle koningen zullen zich voor Hem neerbuigen, alle heidenen zullen Hem dienen." "Zijn naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden; alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen, vers 11,17.

Zijn deze voorzeggingen vervuld? Bloeit de rechtvaardige nu? Is er "overvloed van vrede, totdat de maan niet meer zij"? Laat Amerika getuigen. Laat de velden van Maryland, bedekt met 30.000 gewonden of stervenden, luid verkondigen: "Ja, dit is het duizendjarig rijk. Er is geen ander. Dit is de vervulling van al de profetieën die verkondigen: "alle koningen zullen voor Hem neervallen, alle volken zullen Hem dienen". Dient niet de gehele Amerikaanse natie de Vorst des Vredes wanneer de ene broeder de andere op het slagveld aanvalt? Bedekt niet de kennis des Heeren Maryland, gelijk de wateren de boden der zee bedekken, wanneer hopen stervenden over de velden verspreid liggen, en haar rivieren worden toegestopt door rottende lijken? Integendeel, de daverende kanonnen, de ontploffende granaten, het geweergeschut der infanterie, het roepen der gewonden, het kermen der stervenden, de jammerklachten van moeders en weduwen, en zelfs het bloed van het slagveld, dit alles roept: "Neen, Neen! Dit is niet het gebied van de Vorst des Vredes. Hier is veeleer de hel losgebroken op aarde dan dat de satan is gebonden; eerder de uitgieting van de fiolen van Gods gramschap, dan de uitgieting van de geest uit de hoogte."

Vermoeid en ziek bij de aanblik van dit toneel van menselijke zonde en ellende, heeft onze geest somtijds een zoete ondersteuning ervaren in het geloof, dat zelfs deze, door de zonde verteerde wereld niet altijd zal zijn wat ze nu is, een waar "Akeldama, een akker des bloed" en van misdaad. Maar dat er een dag zal komen, wanneer "de Heere Koning zal zijn over de ganse aarde; te dien dage zal de Heere één zijn, en Zijn Naam één," Zacharia 14:9.

Gaat dit de kracht of de beloften van God te boven? "Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook *op de aarde*", gebod de Heere Zijn discipelen te bidden. Is dat gebed reeds vervuld? Is het altijd aanstaande? Indien niet, waarom werden de discipelen onderwezen te bidden om iets dat God nooit bedoelde te schenken?

We kunnen onze bladzijden vullen met meerdere overeenkomstige getuigenissen en met overeenkomstige bewijsteksten maar we zullen onszelf tevreden stellen met één reeds aangehaalde tekst:

"Voorts zag ik in de nacht gezichten en ziet, er kwam Een met de wolken des hemels, als eens mensen Zoon, en Hij kwam tot de Oude van dagen, en zij deden Hem voor Denzelve naderen; en Hem werd gegeven heerschappij, en eer en het Koninkrijk, dat Hem alle volken, natiën en tongen eren zouden; Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en Zijn Koninkrijk zal niet verdorven worden," Daniël 7:13,14. Is dit getuigenis vervuld? Dienen alle volken, natiën en tongen de Zoon des mensen? Dient China Hem, of Turkije? Of, om geen heidense landen te noemen, dienen Frankrijk, Italië of Engeland Hem?

Het is niet nodig dat we dit onderwerp verder uitwerken. Het zijn zulke passages als deze, waarvan we de kracht niet kunnen ontwijken of tegenstaan, die, na vele jaren van overpeinzing en onderzoek, zowel als aanvechting, ons tot de slotsom hebben doen komen, dat indien er geen toekomstige uitbreiding en openbaring van het Koninkrijk en de heerschappij van Christus is, in meerdere mate dan wat nu gezien wordt, het getuigenis van God in de Schrift niet waar kan zijn. Maar "God zij waarachtig en eik mens is leugenachtig".

Hier rust het geloof; en hier leggen we voor het ogenblik onze pen neer."

De serie *ONVERVULDE PROFETIE* bestaat uit 5 delen:

1. **ZIET HEM, HIJ KOMT!**
De bekering van Israël tot verlevendiging van Christus' kerk op aarde.
2. **DE BEKERING VAN ISRAËL.**
Preek over Zacharia 12:12 door Thomas Boston.
Met een toelichting over het grote belang hiervan voor onze tijd.
2. **DE UITSTORTING VAN DE HEILIGE GEEST.**
De heerlijke staat van Christus' kerk, vóór het eind der dagen;
In een preek over Ezechiël 39:29, door John Howe.
3. **DE HOOP VAN CHRISTUS' KERK.**
Studie over de toekomstverwachting van Godgeleerden uit Engeland in de 17^e eeuw.
5. Enkele hoofdstukken uit: **DE GESCHIEDENIS VAN DE VERLOSSING.**
Door Jonathan Edwards.
Hieraan toegevoegd de visie over het MILLENNIUM.
Door J. C. Philpot

Deel 1 is geschreven, deel 2-5 vertaald en toegelicht, door W. Westerbeke

Bijlage:

Een schone

PROFETIE

van de

Grote wederoprichting des werelds.

Beschreven

Door de edele en de hooggeleerde heer,

Mr. Henry Finch,

Engelsman

En uitgegeven

Door William Gouge, dienaar van het Goddelijke Woord
te Londen in Engeland.

Waarin ook

Enige korte regels zijn vervat tot het rechte verstand van de oude Profeten.

Openb. 19:10_(gedeelte)

Want de geest der profetieën is het getuigenisse Jezu. (Deux-Aesbijbel)

Want de getuigenis van Jezus is de geest der profetie. (Statenbijbel)

Gedrukt in het jaar onzes Heeren / 1623

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2021**

Een schoone
PROPHECYE,
van de
Groote weder-oprichtijnghe
des wereldts.

Beschreven
Door den edelen ende hoogh-gheleerden Heer,
Mr. Henry Finck, Enghelsman.

Ende wt-ghegheven
Door VVilljam Gouge, Dienaer des Goddelijcken Woordts tot Londen in
Enghelandt.

Daer inne oock
Eenighe corte regulen zijn vervatt tot het rechte verstandt van d' oude
Propheten.

Apocal. 19.10.
Den Gheest der Propheten is het ghetuyghenisse Jesu

Ghedruet int Jaer ons Heeren/ 1623

Dit kleine pamfletje wat in 1623 in Nederland is gedrukt bevat slechts 6 bladzijden. Het origineel in het Engels is in 1621 gedrukt onder de titel: *The worlds great restauration, or the calling of the Jewes*. Dit werd in Londen gedrukt. In 1623 is het kerngedeelte, dat uit 46 stellingen bestaat, in het Nederlands vertaald. De schrijver van het geschrift is Sir Henry Finch (1558-1625), een piëtistisch puritein. Het geschrift werd uitgegeven door William Gouge (1575–1653), een Engelse puritein die in Londen de gemeente Blackfriars diende. De publicatie van *The worlds great restauration*, het eerste boek in de Engelse taal dat geheel aan de toekomst der Joden was gewijd, veroorzaakte in maart/ april 1621 een storm aan het hof van koning Jacobus VI. Hij las daarin dat alle prinsen zich zouden onderwerpen aan de Joden en vatte dit als staatsverraad op. Finch en Gouge werden beiden gearresteerd en pas vrijgelaten toen zij een uitleg hadden gegeven van het geschrift, de publicatie verontschuldigd hadden en hun trouw aan de koning beloofd hadden, wat de koning tevreden stelde. De verkoop en de verspreiding van het boek werd verboden. Het is waarschijnlijk dat er na het overlijden van de koning, alsnog in 1625 een herdruk is verschenen. De reactie van de Engelse koning op de verschijning van het boekje van Finch en Gouge waren voor de vertaler en de uitgever van de Nederlandse versie reden, om het anoniem uit te geven; vertaler en uitgever zijn dus onbekend.

Bij onderzoek en vergelijking tussen de toekomstverwachting van ds. Thomas Brightman (1562-1607) (die o.a. een verklaring over het boek Openbaring heeft geschreven) en Finch is gebleken dat hij Brightman in alle opzichten volgde. Niet alleen de bewijsplaatsen, maar ook de volgorde van de profetie ontleende Finch aan Brightman's werk.

Het in het Nederlands geschreven pamflet, is zeer waarschijnlijk met opzet geschreven om het Nederlandse volk in kennis te stellen van de positieve Israëlvwachting en gelukkig is dit eerste geschrift niet op zichzelf staand. Jaren later zijn er in het Nederlands heel wat geschriften verschenen over de bekering der Joden of waarin min of meer uitgebreid over deze zaken is geschreven.

Het originele geschrift uit 1623 volgt hierna in hedendaagse druk en spelling. Toen het geschrift in 1623 was verschenen, was de Statenvertaling nog niet uitgegeven, maar werd de Deux-Aesbijbel gebruikt. De teksten heb ik onveranderd overgenomen uit het geschrift, alleen in huidige spelling gezet.

Informatie met toestemming overgenomen van Prof. W. J. op 't Hoff uit: *Een pamflet uit 1623 betreffende de bekering der Joden*.

De onzienlijke dingen Gods, die gezien kunnen worden in al Zijn werken, die schijnen aller duidelijkst in Zijn gemeente. Daarin heeft de Heere, gelijk David zegt [in] Psalm 29:9 *verklaard al Zijn heerlijkheid*. Maar bovenal, zo draagt de kerk der Joden een levend beeld en merkteken van Zijn lof. Wat grote dingen heeft de Heere voor hun gedaan? Ja, wat heeft Hij voor hun niet gedaan in Egypte en in de Rode zee; in de woestijn en in het land der beloften; als zij waren in de zeventigjarige gevangenis van Babel, en daarna als Hij hun heeft toegezonden Zijn Zoon.

Deze dingen waren als *primus actus*, de eerste verschoning van de grote en heerlijke daden Gods omtrent die natie.

Maar de catastrofe, of het besluit van alles, is niet minder, maar veel meer verwonderingswaardig. Hoe dat de Joden, nadat zij Christus hebben verworpen, Die gekomen was om hen zalig te maken, Die zij schandelijk hebben genageld aan het kruis, geworden zijn een verworpen volk, nu 1600 jaren achtereen, zonder kerk, zonder republiek, zonder vorm of gedaante van regering, zo goede als kwade. Haar vermakelijke land is verkeerd in een wildernis. Haar vruchtbare kontrijen, in een droge en onvruchtbare woestijn. Hoe dat evenwel desniettegenstaande de Heere God hen niet zonder troost laat, maar verheft hun harten met een zekere verwachting van zeer hoge en brede beloften. Zodanige als bijna alle tezamen ongelooflijk zijn, ten ware dan nog dat de mond des Heeren dezelve had gesproken.

Het zal niet onprofijtelijk zijn, indien wij dezen aangaande, enige uitgelezen en voornaamste beloften, niet uit de Joodse fabelen, maar uit het ontwijfelbare Woord van God, in zekere aforismis¹ of posities begrijpen, die alle tezamen kunnen gebracht worden tot vijf principale² hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk gaat over de Goddeloosheid der Joden, daarin,

1. Dat zij Christus zouden verwerpen.
Daar op dat dan zou volgen, beide
2. Haar verwerping om geen kerk noch volk meer te wezen;
3. Hoewel desniettegenstaande onder hen *een overblijfsel, een heilig zaad* zou gevonden worden, Rom. 11:15.
4. Alsook mede hun lange en gehele verwoesting.

Om nu de profetieën van deze verwoesting wel te verstaan, zo moeten wij deze twee regels waarnemen.

1. De verwoesting waarvan de profeten spreken, als *dat de steden zullen wezen zonder inwoners, de huizen zonder mensen, het land ledig en woest*. Jes. 6:11. *De bergen, de heuvelen, de rivieren, de dalen vergaan*. Ezech. 36:4. *Geen koning, geen vorst, geen vorm van regering, noch goede, noch kwade*. Hosea 3:4. Die zijn nooit alzo vervult, maar worden nu waarlijk vervult in deze laatste verwoesting die bij de 1600 jaren geduurd heeft nadat zij Christus hebben verworpen.

2. Hoewel de profeten, wanneer zij van deze zaken te handelen, gewoon zijn te donderen tegen de zonden van hun tijd, en die de oorzaak maken van deze verwoesting,

¹ Korte bondige uitspraken. KJB

² Voornaamste, hoofdzakelijkste. KJB

nochtans geschiedt dat maar om te betonen de rechtvaardigheid van deze verwoesting, die al lang van tevoren, door de zonden van hun voorvaders waren verdient. Want God is rechtvaardig dat Hij straffe de zonden van de voorvaderen in haren kinderen, wanneer zij in dezelfde wegen der ongehoorzaamheid wandelen, Jes. 14:41³.

Het tweede hoofdstuk gaat over de republiek der Joden.

Want.

5. Uit dit overblijfsel wil de Heere hen een gemeente verzamelen.
6. En dat *in de laatste dagen*, Ezech. 38:8, Hosea 3:5.
7. Niet uit enige weinig hier en daar, maar uit de *gehele natie in het [al]gemeen*. Rom. 11:25, 26 en 27. Hooglied 8:10.
8. En dat zowel *uit de tien geslachten*, als uit de rest van de Joden, Ezech. 37:16, 19. Hosea 1:11. Jer. 3:12, 13 enz. Jes. 11:12, 13. Obadja:20. Zach. 10:6. Rom. 11:26.
9. Maar dit gaat niet aan een ieder Jood hoofd voor hoofd, want daar zullen enige halsstarrige geesten wezen, die ja even alsdan tot den Heere Jezus niet zullen willen komen. Tegen dewelke de toorn Gods zal openbaar worden. Openb. 21:8. Dan. 12:2. Jes. 65:11-17.

Het derde hoofdstuk gaat aan de beginselen van de bekering der Joden, waar zij zal geschieden, wanneer, en wat daarop zal volgen.

10. De eerste beginselen van de bekering zullen geschieden in het noorden, en in het oosten. Dan. 11:44. Jes. 41:26 en 27.
11. En dat omtrent de tijd, wanneer de Turkse monarchie 350 jaren zal geduurd hebben. Dan. 7:25 en 12:7, 11. Openb. 9:15.

De zaken die daarop zullen volgen zijn deze:

12. Zij zullen wederkeren in hun eigen land. Jes. 11:15, 16 en 51:10 en 11. Jer. 3:18. Hosea 1:11.
13. Onderweg zal de rivier [de] Eufraat verdrogen, om hun de doortocht te verlenen, als eertijds in de Rode zee geschied is. Openb. 16:12. Bezie Jes. 11:15 en 51:10 en 11.
14. De tijding hiervan zal de Turkse macht doen schrikken en beven. Dan. 11:44.
15. Zij zullen een zware strijd hebben met Gog en Magog, dat is met de Turk. Ezech. 38:39. Openb. 20:8.
16. En zij zullen wezen in grote verdrukking. Dan. 12:1.
17. Deze strijd zal geschieden in hun eigen land, namelijk in Judea. Openb. 20:8, 9 en 10. Jes. 25:10. Joël 3:2. Ezech. 39:2, 3 en 4. Zach. 14:2-5.
18. Zij zullen verkrijgen een edele victorie.
19. Want God zal Zelf miraculeus van de hemel voor hen strijden. Openb. 20:8, 9 en 10. Jes. 27:1. Ezech. 38:18-23. Zach. 14:3, 4 en 5.
20. Het schijnt dat de voornaamste slag, daar de grote heer zelf zal dood blijven, wezen zal dicht bij Jeruzalem. Openb. 16:16 en 20:9. Joël 3:2. Ezech. 39:16.
21. De gehele nederlaag van het gehele leger, mag misschien wezen bezijden de Zee van Genezareth, anderszins geheten het meer Tibérias. Ezech. 39:11.

³ In het pamflet staat Jes. 14:41, maar dat bestaat niet, vermoedelijk moet het Jes. 14:21 zijn. KJB

22. Deze overwinning van Gog en Magog zal komen 45 jaren na hun eerste bekering, welke is het 395ste jaar, de uiterste periode van het Ottomaanse keizerrijk. Openb. 9:15. Dan. 12:12.

Opdat men ook deze profetieën van de laatste bekering der Joden, des te beter zou mogen verstaan, zo moeten wij acht nemen op deze drie navolgende regels:

1. Alwaar in deze materie genoemd worden Israël, Juda, Sion, Jeruzalem etc. daarbij verstaat de Heilige Geest niet het geestelijke Israël, of de Kerk Gods verzameld uit de heidenen, ook niet de Kerk die vergaderd wordt uit Joden en heidenen tegelijk, (want een ieder van deze heeft zijn bijzondere beloften) maar Israël naar het vlees, eigenlijk afkomstig uit de lendenen van Jacob.

2. Hun bekering tot Christus in de laatste dagen, wordt in het algemeen bij de profeten te kennen gegeven, door het afkeren van de afgoden. Want alhoewel dat de Joden nu geen afgodendienaars zijn (indien wij spreken willen van het nederbuigen voor stokken en stenen) nochtans was dat de [al]gemene zonde van die tijd, en daaruit hebben wij deze waardige les, dat het enkel afgoderij is en een dienst van valse goden, wanneer men God dient buiten Christus. Gelijk Johannes leert [in] 1 Joh. 5:20 en 21, alwaar hij deze grond gelegd hebbende, *dat Christus is de waarachtige God en het eeuwige leven*, terstond daarbij voegt: *Kinderkens, bewaart uzelfen van de afgoden*. Deze regel tot verklaring der profeten, heb ik geleerd van de apostel Paulus [in] Rom. 11:27, vergeleken zijnde met Jes. 27:9, welke spreekt van de wering der afgoden, als een voornaamste plaats om te bevestigen de roeping der Joden.

3. De vijand die de Joden na hun bekering zullen overwinnen, uitroeien en verdelen, nadat zij lang onder zijn onverdragelijk juk en slavernij gezucht hebben, wordt niet altijd voorgesteld onder een en dezelfde naam.

Maar somtijds wordt hij duisterlijker te kennen gegeven, onder de een of andere hoofdvijand van Gods volk, die toen bekend was, als Moab, Edom, Rabba, dat is te zeggen, de Ammonieten, Assur, Javan etc. Of omdat de Heilige Geest daarmee wil te kennen geven, de oude verkankerde haat van die tiran tegen de Kerk, of dat zij die daar wonen in die landpalen van deze volkeren, tezamen zullen aanspannen, en tegelijk ook vallen in dezelfde verwoesting.

Somtijds wordt hij afgebeeld met zijn kwaliteiten en condities, als wanneer hij genoemd wordt Leviathan, een slang, een draak, Jes. 27:1.

Somtijds wordt hij zeer klaar voorgesteld, of vanwege het land daar hij vandaan is, *Gog die van de lande Magog*, Ezech. 38:2, of ook anderszins vanwege zijn borgt en heerschappij, *den koning van het noorden*. Dan. 11:40. *De draak in de zee* Jes. 27:1. Als die de gehele zee heeft in zijn objectie⁴, namelijk de oceaan; hetwelk een zeker bewijs is, dat deze profetie niet kan gepast worden op de koning van Babel, die ver van de zee heeft gewoond, maar op de Turk, wiens stoel is te Constantinopel, gelegen in de mond en in de engten van de Pontus en de Propontus. Maar met al deze namen moet een en dezelfde vijand verstaan worden, hetwelk een wonderbaarlijk licht geeft aan de plaats van Ezechiël [in] hoofdstuk 38:17, daar de Heere door Zijn profeet tot Gog spreekt op deze wijze: *Gij zijt het van dien Ik in voortijden gesproken heb, door Mijn dienaars de profeten in Israël, die daar profeteerden in diezelve dagen en jaren*. Hij kan hier zichzelf niet verstaan, noch ook Daniël die een profeet was van zijn tijd; veel minder

⁴ Tirannie, onderworpenheid. KJB

Zacharias, die na hem is gekomen. Maar hij verstaat de oude profeten lang van tevoren, die van dezelfde persoon hebben gesproken, maar niet onder dezelfde naam.

Het vierde hoofdstuk gaat over de bloeiende staat van de Kerk en de republiek, nadat zij de voorzegde victorie hebben verkregen. Want aangaande haar republiek,

23. Zij zullen wonen in hun eigen land. Jer. 3:18 en 23:8. Ezech. 37:21 en 22. Amos 9:14 en 15.
24. En dat door het gehele land, in al zijn delen, gelijk als tevoren. Obadja:15, 19 en 20. Jer. 31:38, 39 en 40. Jes. 27:12 en 65:10.
25. Zij zullen wonen in grote rust en vrede. Jes. 60:18. Hosea 2:18.
26. Ja, zij zullen daarin wonen voor altijd. Ezech. 37:25. Amos 9:15.
27. Het land zal veel vruchtbaarder wezen dan ooit tevoren. Hosea 2:21 en 22. Joël 3:18. Amos 9:13. Zach. 14:10.
28. Ook zal het veel volkrijker wezen. Jes. 49:19, 20 en 21. Ezech. 34:31, 36, 37 en 38.
29. Daar zal geen scheiding meer zijn tussen de twee koninkrijken Israël en Juda, dat is, tussen de twee en de andere tien geslachten. Maar zij zullen allen tezamen maken *één enig koninkrijk*. Ezech. 37:22 en 24. Hosea 1:11.
30. En zullen een zeer bloeiende republiek zijn. Dan. 7:27.

1. Aangaande haar kerk.

31. Zij zal uitermate heerlijk zijn. Jes. 4 en 24:23 en 60:1 en 2. Openb. 21 en 22. Dan. 12:3. Jer. 3:16 en 17. Joël 3:19 en 20.
32. Deze heerlijkheid zal openbaar zijn in uitwendige schoonheid. Jes. 24:23 en 30:26 en 60:20 en 62:1-4. Openb. 21:23 en 22:5. Zach. 14:6 en 7.
33. Alsook in heiligheid, buitengesloten zijnde alle onheilige. Joël 3:17. Zach. 14:20 en 21. Openb. 22:3.
34. In zuiverheid der leer. Ezech. 37:23. Hosea 2:16 en 17 en 14:8. Zach. 13:2 en 3.
35. In uitwendigheid des Nieuwen Verbonds. Jes. 61:8. Ezech. 37:26.
36. In grote overvloed van geestelijke genade, geloof, kennis, ijver, Godzaligheid etc. Jes. 25:6.
37. In blij- en vrijwillige gehoorzaamheid. Jes. 66:7 en 8.
38. In grote menigte der gelovigen. Hosea 1:10 en 11. Zach. 10:10.
39. In geluk en voorspoed. Jes. 25:6 en 51:13 en 60:19 en 20. Openb. 21:4.
40. In blijdschap en vreugde. Jes. 30:29 en 35:10. Hosea 2:15. Zach. 10:7.
41. In gerustheid en vrede. Zach. 10:12 en 14:11. Jer. 23:6 en 33:16.
42. In vastigheid en zekerheid. Jes. 26:1 en 33:16. Jer. 30:20.
43. In bestendigheid en gedurigheid. Jes. 60:21. Hosea 2:19. Joël 3:20.

Ten einde dat nu ook deze profetieën van de bloeiende staat der Kerk en republiek der Joden, des te beter mochten verstaan worden, zo moet men letten op deze navolgende regels.

1. Zulke Evangelische beloften, als algemeen in beide profeten in orde volgen op de verwoesting der Joden, of op de genade die de heidenen moest bewezen worden, die moeten buiten alle twijfel verstaan worden van deze tijden. Dat is, zij ontvangen hun vervulling na de laatste bekering der Joden. Bezie Rom. 11:25, 26 en 27 mitsgaders

ook hetgeen de geleerde Martin Bucer, een van de eerste reformatoren, daarop heeft geschreven in zijn commentaren in *Eplam ad Romanos*.

2. Ja van die tijden moeten bijzonderlijk worden, alle Evangelische beloften den Joden gedaan. Dewijl het openbaar is, dat zij in den beginne het Evangelium niet hebben aangenomen, noch ook nooit (na de wederkering uit de Babylonische gevangenis) tot nog toe hebben genoten, die vrede, volheid en voorspoed, die de voorgaande beloften mede brengen. Het kan niet anders zijn of daar is nog wat groots voor deze natie te verwachten, in het toekomstige.

3. Hetgeen de profeten voorzeggende van de wederkering der Joden in hun land, de overwinning van hun vijanden, de vruchtbaarheid van hun landpalen, de heerlijkheid van de republiek en Kerk, die zij in hun eigen land zullen oprichten, de regering die ze zullen hebben ver en nabij. Deze zeg ik en dergelijke dingen zijn geen allegorieën, die onder aardse gelijkenissen eenvoudig alleen zouden voorstellen of verlossing door Christus, daarvan dat er zijn voorbeelden en figuren; maar moeten ook letterlijk en wezenlijk verstaan worden van de Joden. Het was niet wel mogelijk, dat men klaar en duidelijker manieren van spreken zou kunnen bedenken, als wel de Heilige Geest gebruikt heeft in deze materie, een zulk een bloot geestelijk verstand te beletten. Noch Josias, noch Cyrus waren nooit zo duidelijk genoemd, honderd jaren voor hun geboorte. Als wel deze dingen duidelijk worden voorgedragen, tot versterking van het geloof van deze natie.

4. De grote en heerlijke dingen, die in de hoogste trap, en op het alleruitnemendste van de Joden zijn gesproken, behoren ook in het [al]gemeen in hun mate en trappen tot alle ware gelovigen. En zo worden ordinairlijk die beloften in het Nieuwe Testament toegeëigend. Gelijk hierna breder zal verklaard worden in het traktaat dat volgen zal over Jesaja 54.

Het vijfde en laatste hoofdstuk gaat aan hetgeen dat ten aanzien van de heidenen volgen zal na hun roeping. Dat namelijk,

44. Assur en Egypte, al deze grote en vaste landstreken, geheel oosten en zuiden, tot Christus zullen bekeerd worden. Jes. 19:23, 24, 25 en 27:12 en 13. Micha 7:11 en 12. Zach. 10:10, 11 en 12 en 14:8 en 9. Ps. 68:31 en 72:9, 10 en 11. Openb. 21:14.

In zulker voegen en manieren, dat de soevereiniteit, of het opperste gebied zal blijken bij de Joden. Zo dat

45. Alle naties hun zullen eren. Openb. 21:24. Jes. 49:23 en 60:3, 5 etc. en 61:9 en 66:10, 11 en 12. Zefánja 3:19 en 20. Openb. 16:12.

46. En al de vijanden van Gods Kerk zullen van hen ten ondergebracht zijn. Num. 24:17, 18 en 19. Jes. 11:14. Joël 3:19. Obadja:18. Zach. 10:11 en geregeerd. Jes. 14:2 en 61:5. Joël 3:8. Amos 9:12. Obadja:17 en 19. En zullen allen, óf vrijwillig, óf door bedwang komen tot de gehoorzaamheid Christie.

Zulk een welstand van de republiek en Kerk der Joden en zulk een algemene bekering der heidenen [zo]als de profeten hebben voorzegt, is tot nog toe nooit geschied, den tijd die nadert al vast, dat al deze dingen zullen vervuld worden. O wat een zoete en heerlijke zaak is het, de profeten te doorgronden, die ons van deze waarheid ten vollen kunnen verzekeren! Die leeft, die versta het, wat de Geest tot de gemeenten zegt.

En om ook deze laatste profetieën van de bekeringen en ten onderbrenging der heidenen verstaan, zo moet men bijzonder deze twee regels waarnemen.

1. Hoewel de volle inkomst der heidenen, in welke alle naties met [al]gemene overeenstemming Christus zullen aannemen, uitgesteld wordt, tot na de [al]gemene bekering der Joden, nochtans verhinderd dat niet, dat diezelfde profetieën die daarvan spreken, ook mogen gepast worden op de eerste beginselen van de roeping der heidenen, die alreeds is gepasseerd. En alzo worden ze van Jacobus bijgebracht, Hand. 15:16 en 17 uit Amos 9:12 en van Paulus uit Rom. 9:25 en 26 uit Hosea 1:10.

2. De bekering der heidenen is menigmaal ingewikkeld in de victorie die de Israëlieten over hun zullen behalen, hun makende tot dienstknechten en dienstmaagden, als Jes. 14:2 en Amos 9:12 en Obadja:19, hetwelk niet zo zeer moet verstaan worden van een tijdelijke onderwerping, als wel van een geestelijke vereniging met hen in het ware geloof, daarin dat zij dan allen tegelijk één Heere zullen zoeken. Alzo nochtans dat de hoogste soevereiniteit en macht om de mensen te behouden in hun subjectie⁵, en onder de gehoorzaamheid van Christus, zal blijven bij de Joden. En zo leert ons dezelfde Jacobus deze manier van spreken verklaren, Hand. 15:17, alwaar hij de passage uit Amos 9 *Dat de Israëlieten zullen bezitten de overgeblevenen te Edom.* Aldus verhaald, *dat de overgeblevene mensen den Heere zullen zoeken.*

Een ieder bidde voor de volle bekering en wederoprichting der Joden, na dewelke inkomen zal de algemene volheid der heidenen. Rom. 11:12 en 15. Wanneer de Heere verschijnen zal in de wolken des hemels. Jes. 66:15-21. Dan. 7:13, 14, 26 en 27. Zach. 14:5-9 etc. Hand. 3:19, 20 en 21. Hand. 15, 16 en 17. Rom. 11:26 en 27. Openb. 1:7. Amen. Ja, kom Heere Jezus!

Einde.

⁵ Onderwerping. KJB.

TOEKOMST VOOR ISRAËL. PROEFSCHRIFT. Reinier Jan van Elderen,

... Hij stelde dat de dag van Gods Oordeel zou vallen tussen 1688 en 1700.⁶ *Brightman* verwachtte het begin van de roeping der Joden rond 1650.⁷ Deze roeping zou rond 1690 voltooid worden na de ondergang van Rome en de Turken; na de val van Rome zouden de bekeerde Joden optrekken naar Kanaän.⁸ De jurist *Sir Henry Finch* nam deze berekening van *Brightman* over en verwachtte het begin van het herstel van Israël rond 1650 en de onderwerping van al hun vijanden vòòr 1695. Hij haalde zich hiermee de spot van de Arminiaan *William Laud*, toen nog bisschop van Londen, op de hals.⁹ De Congregationalist *Thomas Goodwin* dateerde de bekering der Joden in 1655 of 1656¹⁰, na de ondergang van Rome; in 1700 zou de regering van Christus met zijn heiligen op aarde beginnen.¹¹

⁶ Napier, *Plaine Discovery*, p.16. Dit werk werd in 1594 en 1611 ook in Londen uitgegeven. Vòòr *Napier* was dergelijke speculatie over de toekomst in Engeland nog nauwelijks van belang. *Joye* volgde *Osiander* en ook *Foxe* voorspelde het einde van de vervolgingen, maar *Napier* verschaftte deze wijze van voorspellen aanzien. (Firth, *Tradition*, p.146). Zie voor biografische gegevens en een beschrijving van *Napiers* denken: Firth, *Tradition*, p.132-150; Clouse, *Napier*.

⁷ *Brightman*, *Revelation*, p.656, 692, 999, 1011; op p. 1061 stelt hij dat de roeping der Joden zou spoedig plaatsvinden.

⁸ *Brightman*, *Revelation*, p.656, 690, 1061, 1068vv.

⁹ *Finch*, *Restoration*, p3, 59v, met een beroep op Daniël 12: 4-7, 11v. *Laud*, *Works*, Vol. I, p.19v: "I cannot tell here, whether it be Balaam that prophesieth, or the beast he rode on.... I will leave these men to out-dream the Jews."

¹⁰ *Goodwin*, *Revelation*, p.72vv, 157, 195-206; hiervoor beriep hij zich op *Finch*, *Mede* en *Forbes*.

¹¹ *Goodwin*, *Revelation*, p.197v; op p.204 verbindt hij hieraan de waarschuwing: "let an indefinite warning that these things are approaching, and we within the reach of them suffice for to move us to prayer to prepare for them, which is the only use of knowing them."